

REVISTA NOASTRĂ

**PUBLICATIE A COLEGIULUI
NATIONAL "UNIREA" FOCSANI**

COLEGIUL NATIONAL "UNIREA"
FOCSANI
BIBLIOTECA

- Fondată în 1912 - Seria a III-a, nr. 15/2001 -

CUPRINS

Cuvânt înainte	pag. 1
Din vechea serie	pag. 2
Din istoria Liceului „Unirea”	pag. 3
LA ANIVERSARE	
Fugit irreparabile tempus	pag. 4
Cum a fost	pag. 13
Profesorii mei de matematică	pag. 21
Perle de la bacalaureat și alte examene	pag. 24
Amintiri	pag. 25
Cine vrea să emigreze în Canada	pag. 27
Tâlcuri adiționale	pag. 28
PERFORMANȚE	
Olimpiade	pag. 29
Interviu cu Alin Moldoveanu, vicecampion european la tir	pag. 30
Diplomă de excelență	pag. 31
POESIS	
Debut	pag. 32
Consacrați	pag. 34
DIALOG	
Starea fără stare a profesorului Agafiței	pag. 35
Noutăți editoriale	pag. 37
DIVERSE	
Pionerul cosmosului	pag. 39
Matematică, Superlative chimice	pag. 40

Numărul 15/2001 al REVISTEI NOASTRE a fost tipărit cu sprijinul financiar al Primăriei Focșani.

Mulțumim pentru aceasta domnului primar Decebal Bacinschi.

Cuvânt înainte

Într-o lume a permanentelor schimbări și a răsturnărilor valorice, apare nevoia stringentă a unui punct de stabilitate în jurul căruia societatea să-și reconstruiască identitatea. Considerăm că, de-a lungul atâtor generații, Colegiul Național "Unirea" a reprezentat o asemenea axă pe care, de multe ori, cu mari eforturi, dascălii au încercat să o păstreze verticală.

Tradiția prestigioasă, încununată de munca unor dascăli dăruți școlii și profesiei lor, a rodit în cei 135 de ani de existență. A forma oameni, oameni instruiți, reprezintă sarcina asumată și șansa pe care Colegiul Național "Unirea" a oferit-o atâtor generații.

În articolele găzduite în acest număr special al Revistei Noastre trec prin fața ochilor nume care ca ființe (profesori sau elevi), au reprezentat un timp, adică o bucată de istorie a liceului în care au învățat sau au predat. Amintirile aduse în atenție de foști elevi, acum oameni aflați la ora bilanțului, cuprind doar o parte din arhiva de suflet a celor ce s-au străduit să mențină strălucirea școlii care i-a adoptat.

Cititorilor fideli ai "Revistei Noastre", mirați, poate, de tematica neobișnuită ce aduce în prim-plan o instituție în locul personalităților din cultura românească, le cerem îngăduința de a privi acest număr și cu sufletul, nu numai cu mintea.

Căci ce personalitate poate fi mai valoroasă pentru o comunitate (mai ales pentru una restrânsă cum e aceea a Focșaniului) decât instituția numită simbolic "Unirea", în care au trudit, împreună, profesori și elevi pentru luminarea minților și bucuria sufletelor ?

Și nu putem încheia fără a menționa cu recunoștință numele celui care a fost profesorul Petrache Dima, mentorul "Revistei Noastre", datorită căruia ea poate să apară și astăzi, după 89 de ani de la debut.

Redacția

Din vechea serie

Revista această răspunde unei vechi dorințe a școlărimii orașului nostru. La Liceul "Unirea" ființează, de 14 ani, de la 1898, o societate literară

Nu pot decât să încurajez, cu dragă inimă, acest avânt sincer, încredințat fiind că, pe această cale, se va putea stabili o comunitate de vederi și de idealuri între toți de aceeași

prilejul de a da dovada puterii lor, vor putea produce lucrări de valoare care să rămână ca pilde celor ce urmează. Dorința mea este de a putea strânge în jurul acestor coloane inimile și mințile școlărimii românești, (de) a le da imbold la lucru și a le deprinde să-și îmbogățească sufletul, în orele libere, cu producțiuni de un ordin mai înalt decât meschinele petreceri de toate zilele. Nu mă îndoiesc că și tineri studenți universitari, în dorința de a retrăi câteva clipe din frumoșii ani petrecuți pe băncile școlii, își vor reculege amintirile, se vor coborî în mijlocul acestora pe care i-au părăsit de curând, își vor face o fală și în același timp o datorie de frați mai mari, dându-le sfaturi și arătându-le calea cea dreaptă ce trebuie să urmeze.

LICEUL LĂZĂREȘI 1898 ȘI ȘCOLARII 1912, LICEUL 1 PROFESORAL ȘI AȘAZAREA ȘCOLARILOR DE PE STR. A. IERASTOIU NR. 6 (AVĂZELI ȘCOLARILOR).

a elevilor, cu o bibliotecă foarte bogată și cu un fond bănesc destul de mare destinat pentru cumpărări de cărți. La ședințele săptămânale, care s-au ținut cu o regularitate exemplară, s-a dat dovadă, prin conferințe, declamații, producțiuni muzicale și reprezentații teatrale, că printre școlarii noștri sunt unele talente ce merită luare aminte.

Tineretul nostru școlar, dornic de a lua contact cu colegii de la celelalte școli secundare din țară și de peste hotare, are nestrămutata dorință să-și aibă un organ de publicitate către care să atragă tinerimea școlărească la un schimb mai intim de idei și sentimente.

vârstă și cu aceleași aspirațiuni.

Fac apel călduros către întreaga școlărimă românească să ia parte, cu inima deschisă, la muncă comună împreună cu colegii lor și îi ținem deschise coloanele acestei reviste. În acest chip, va fi la îndemâna tuturor să aducă la cunoștința colegilor, de oriunde, ceea ce cred și simt, vor stabili între ei o scară a valorilor, se vor deprinde a mânui condeiul iar mai târziu, pe băncile universităților, se vor recunoaște ca tovarăși de idei.

Am nădejdea că în acest mic popor de câteva mii de suflete sunt energii tănuite care, găsind

Închei amintind școlărilor noștri cuvintele rostite de neîntrecutul maestru al condeiului și graiului românesc, D-l Barbu Delavrancea :

"Tinerime! Aveți o mare datorie. Ca să puteți rezista liberi trebuie să aveți în minte un mare ideal: acel al neamului românesc."

Aceste vorbe ar trebui să rămână săpate în sufletele tuturor.

Focșani, 15 noiembrie 1912

DIMITRIE PAPADOPOUL,

profesor,

președintele societății

literare a elevilor

Din istoria Liceului UNIREA – vizitele lui Carol I la Focșani

*I*n timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza, una din cele mai importante reforme culturale s-a dovedit a fi "Legea asupra Instrucțiunii" din 25 noiembrie 1864. De această lege se leagă și întemeierea primului Gimnaziu din Focșani (viitorul Liceu "Unirea").

Pe 7 ianuarie 1866 se inaugura în Focșani primul Gimnaziu. Ziua era considerată de primarul orașului ca fiind "una din cele mai frumoase și entuziaste zile ale Focșanilor". La eveniment au participat funcționarii orașului, consiliul municipalității și un numeros public "de toate clasele". Au fost prezente și oficialitățile locale, prefectul Iacovachi, primarul orașului Focșani, M. Ionescu și președintele Curții de apel Focșani, G. Apostoleanu.

În discursul rostit, G. Apostoleanu își exprima mulțumirea pentru deschiderea "noului așezământ de învățatură publică", mai ales că orașul Focșani era înaintea altor orașe "prevăzute de lege de a fi dotate cu asemeni instituțiuni". El nu uita să pomenească nici de "sentimentele de recunoștința cea mai vie, de devotamentul cel mai sincer către alesu' Națiunii Române din 5 și 24 ianuarie", domnitorul Alexandru Ioan Cuza. Primarul orașului Focșani mulțumea noului profesor Ștefan Neagoe și îi ura: "să trăiești d-le profesor spre a putea suporta această nobilă misie spre bucuria studenților ce-și așteaptă viitorul lor moral și științific de la inteligența d-voastră".

Gimnaziul primea numele celui care semnase decretul de înființare, domnitorul Alexandru Ioan I, avea inițial o singură clasă cu 50 de elevi, iar ca unic profesor pe Ștefan Neagoe.

Primul an de existență a Gimnaziului este marcat și de diverse schimbări politice. La 11 februarie 1866 Alexandru Ioan Cuza, cel care semnase decretul de înființare este

obligat să abdice. Imediat este proclamat ca domnitor Filip de Flandra, pentru ca mai apoi în urma refuzului acestuia de a prelua tronul României, domn să devină Carol de Hohenzollern. Elevii Gimnaziului împreună cu profesorul lor asistă la Te-Deum-ul în cinstea lui Filip de Flandra la biserica Sf. Ioan și apoi la ceremonia religioasă în cinstea lui Carol I. Ștefan Neagoe, profesorul Gimnaziului, va explica printr-o circulară trimisă celorlalți institutori din Panciu, Odobești și zona Vrancei în ce a constat importanța evenimentului de la 11 februarie 1866. O altă problemă ivită după 1866 era cea legată de numele școlii. După cum am menționat deja primul nume dat fusese Alexandru Ioan I. Dar între timp Al. I. Cuza abdicase, iar conducerea școlii nu mai considera un astfel de nume oportun. Se va propune atunci numele de Ștefan cel Mare, dar Ministerul nu va accepta întrucât la Iași exista deja un Gimnaziu cu această denumire. La 1880 se va aproba o nouă denumire, cea de "Unirea". Propunerea a venit din partea Consiliului profesoral întrunit la 4 martie 1880. Tot atunci s-a decis ca ziua de 24 ianuarie să se serbeze "ca sărbătoare specială Scolastică". La 9 aprilie 1880 este semnat decretul domnesc prin care Carol I aproba noua denumire, "Unirea".

Pentru anul școlar 1868-1869 cel mai important eveniment a fost vizita domnitorului Carol I. În vederea acestei vizite directorul M. Constantiniu solicita Primăriei un ajutor pentru curățenia școlii.

La 6 aprilie 1869 domnitorul Carol I sosește la Focșani, fiind întâmpinat de oficialitățile locale, precum și de "cetățeni veniți empresamente cu trăsurile lor și un număr de locuitori rurali, bărbați și femei". Primit cu pâine și sare, domnitorul împreună cu ministrul său Mihail Kogălniceanu a înaintat prin Focșani în trăsura domnească, înconjurat de o gardă de onoare de

dorobanți cu căpitanul lor și aclamat de mulțime. A doua zi, înainte de a părăsi orașul, Carol I a asistat la examenele școlilor de fete și de băieți și ale Gimnaziului. La Gimnaziu Carol I a fost întâmpinat de director care a ținut o cuvântare.

Importanța liceului pentru viața culturală a Focșaniului poate fi ilustrată și de vizita făcută de Carol I, însoțit de principele Ferdinand, în 1889. Era a doua oară când Carol onora orașul cu vizita sa și tot a doua oară când făcea o vizită școlii. Carol a sosit în oraș cu trenul, la 4 octombrie, ora 4 și jumătate după-amiază. A fost întâmpinat în gara Focșani de o mulțime entuziastă "alcătuită din toate straturile societății". I se dădu onorul de către o gardă de onoare din regimentul de geniu, iar primarul îl întâmpină cu pâine și sare. "Autoritățile comunale, județene, administrative, senatorii și deputații locali, doamne din societate, școlile, toți veniseră spre a-și arăta dragostea, devotamentul și respectul către capul statului (...)". După ce mulțumi tuturor, Carol plecă în trăsură, escortat de plăieșii călări din Vrancea către biserica Sf. Ioan unde se sluji un Te Deum. Se îndreptă apoi către locuința senatorului Apostoleanu unde urma să fie găzduit.

În drumul de la biserică spre locul găzduirii, Carol se va opri și în dreptul Liceului unde elevii ieșiseră să-l salute și va vorbi cu directorul "căruia îi arătă Înalta sa mulțumire".

Regele a mai vizitat apoi Școala de fete nr.2 unde două eleve îl întâmpinară și "spuseră pe dinafară versuri". Seara regele s-a întâlnit la masă cu personalitățile județului, în total 32 de persoane. Mulțumind pentru primirea călduroasă făcută, regele a închinat pentru prosperitatea orașului Focșani și a județului Putna.

GABRIELA OBODARIU,
profesoară de istorie, CNU

Fugit irreparabile tempus !

In septembrie 1943, am intrat împreună cu alți 37 elevi în clasa I-a A a Liceului teoretic „Unirea”, după examenul de admitere parcurs cu inevitabile emoții, ca primă selecție la încheierea școlii primare, unde în clasele a III-a și a IV-a fuseserăm instruiți părintește, dar și militărește de către neuitatul dascăl Ion Anghel, precedat în clasele I-a și a II-a de buna noastră învățătoare și „mamă”, Maria Gălățeanu. În cei 4 ani, 1939-1940, școala primară a fost condusă de către directorul Vasile Popescu (poreclit „Cioc”), comandant de „Străjerie” în 1939-1940. La liceu, din clasa I până la „reforma” din 1948, am purtat uniforma din tunică închisă la gât și pantaloni negri, cu număr matricol pe umărul stâng și șapca având banderola vișinie cu monogramele LU (Liceul Unirea) și semnul metalic MI (Mihai I Rege).

Deși uniformă și șapca erau obligatorii din clasa I până la absolvirea liceului, după „reforma” din 1948 noua conducere a Ministerului Învățământului a considerat că se poate renunța la aceste semne distinctive ale fiecărui liceu și fiecare venea la școală în costum de culoare închisă, deschisă, pulover, bluză de vânt, canadiană, pe cap cu bască, șapcă, fes.

Privesc retrospectiv o fotografie a celor 38 elevi ai clasei I-a realizată în primăvara 1944, împreună cu dirigintele clasei, profesorul de Educație Fizică N. Grigorescu și o alta din iunie 1951 cu 29 elevi ai promoției 1951, cu profesorul C. Diaconescu de Matematică – Astronomie și constat cu tristețe că am terminat cei opt ani de liceu doar 8 din „bobocii” admiși în clasa I A în 1943.

Așadar în interval de opt ani, 31 din elevii intrați în liceu au părăsit cursurile din diferite motive, fiind înlocuiți cu alți 21 pe parcurs.

Cei 8 „maratoniști” (de cursă

lungă,) s-au numit: Bute Vașile (Tache), Ionașcu Stoian (Lobacevski, pentru talentul la matematică), Langa Dinu, Pușcă Virgil (Giliță), Stanciu Ion (Manciu), Stoica Emil (Milică), Stoica Ștefan (Fănică), Zăinoșteanu Mihai. În cei 50 ani după absolvire m-am întâlnit doar cu Dinu Langa (decedat în anul 1975), cu Manciu și cu Fănică, în treacăt. Milică m-a contactat în scris prin 1970, după sosirea lui în California, unde și-a întemeiat o familie în localitatea Santa Clara, devenit tatăl unui băiat dolofan, Emil junior, de 3,8 kg.

Clădirea liceului, din cărămidă roșie, cu o frumoasă ținută arhitectonică ne-a impresionat de la început prin clasele încăpătoare, înalte, situate pe cele două nivele, coridoarele largi, bine întreținute, curtea spațioasă, gardul metalic, sala de sport (unde se organizau manifestări culturale, festive și serile de dans (sâmbătă seara). Orele de clasă au fost conduse de către profesori eminenti, cu puternică personalitate și în 1943-1944 directorul autoritar al liceului, a fost profesorul Constantin Diaconescu (Nea Costache).

Îmi amintesc cu emoție și plăcere de profesorul de Științe Naturale Ștefan Lăduncă (Botosu), care ne prezenta lecții frumoase de Botanică și Zoologie, cu planșe didactice. Era mic de statură, mustăcios, cu niște incisivi mari, părul cărunt, o voce caldă, cu intonații. Păstrez în memorie un episod de la o lecție de Botanică: profesorul Lăduncă rostește din ce în ce mai apăsător „ei băieți, ciuperca la început e foarte mică, dar după ce plouă ciuperca se mărește, iar plouă și ciuperca tot crește mereu”; un elev din bancă îl întrerupe cu „dar cât de mare crește?”, la care profesorul Lăduncă îl dojenește cu povețele „nu vorbi neîntrebat, ridică mâna, ridică-te în picioare și întreabă respectuos că îți răspund”. Câte odată se supăra la vreo obrăznicie și folosea epitetul

„măgarule”, gen „ia uite la el, măgarul, ridică-te în picioare, stai jos măgarule și să nu mai faci”.

În clasele mai mari, după 1948, lecțiile de Biologie ne-au fost predate de către profesoara Ileana Medrea, căsătorită Prodan (poreclită „Țățica”), bine pregătită dar cu o voce cam stridentă, mai puțin caldă decât a magistrului Botosu.

Orele de Educație Fizică în clasa I le-am efectuat cu profesorul diriginte Nicolae Grigorescu (Nea Nae), simpatic, ponderat, înțelegător la doleanțele elevilor. Îmi amintesc cu plăcere cursele de 100 metri, pe maidanul din fața liceului (unde acum se află Școala generală nr. 5), în care cei mai buni „vitejiști”, încurajați de strigătele asistenței erau colegii noștri Stanciu Ion (Manciu) și Nicola Aurel (Puiu). Totodată, Manciu era și centru înaintaș la echipa de foot-ball.

Până în anul 1948, ne-a predat orele de Religie Părintele profesor Gheorghe Popescu (poreclit „Țapul”), care ne explica parabolele cu multă răbdare, conducând și concursurile școlare pe teme religioase.

La Limbile Străine, am apreciat în toți anii exigența și buna predare a limbii latine de către Elena Șendrea (Bibilica), a limbii germane de către profesorul poliglot Giuseppe Chinchella (îmi amintesc și acum replica severă „no, dracu, Uumlaut!”), a limbii ruse de către simpaticul și jovialul Toma Adgemian (poreclit „Miagchiiznak”), a limbii franceze de către impozantul profesor Iosif Bernard (poreclit „N-est pas”). Personal consider că toți cei patru dascăli de limbi străine și-au făcut conștiincios datoria și ne-au dat o bună pregătire, verificată cu ocazia tezelor și mai târziu în viață. De altfel, se spune că ești de atâtea ori mai mult ca om, cu cât știi mai multe limbi străine, scris cât și vorbit.

La Matematică, am beneficiat de

pregătirea excepțională a profesorului C. Diaconescu (Nea Costache), serios, exigent, cu ținută impunătoare, dar cu unele expresii și epitete „colorate”, la auzul cărora noi, elevii, mai puțin cel apostrofat) abia ne puteam ține râsul pe înfundate. Redau câteva exemple: „dumneata nu ești în toate mințile?”, „ce mi te-ai cocoțat în spinare ca să vezi ce notă ți-am pus?”, „ce dom'le, ai apă la cap, ca o lapă de la regiment care își bagă capul în hârdău și-i intră apa prin urechi”, „ei nu, dumneata nu știi nimic și mai ești și obraznic”. Cu toate că prin „reforma” învățământului din 1948, patronată de ministrul proletcultist Gh. Vasilichi s-au scos din programa analitică Matematicile superioare, Nea Costache ne-a învățat bine Algebra, Trigonometria și astronomia, fiind un profesor model.

La Limba Română s-a remarcat în clasele inferioare eminentul profesor Ion Diaconu, care edita și revista periodică de literatură „Etnos”, urmat în clasele superioare de către profesorii Ioan Enescu și Costică Apostol. Profesorul I. Diaconu, maestru în analize literare și în explicarea folclorului ne stimula în permanență interesul pentru

compuneri și analize literare originale, chiar pentru încercări de poezii personale, închinată domnitorilor de renume (Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul). Profesorul I. Diaconu, un mare suflet, patriot, a suferit persecuții și a fost închis după 1947.

Profesorul I. Enescu, deși militar ca pregătire, era un bun pedagog, exigent, de asemenea cu intonații în voce ca și profesorul Lăduncă. Îmi amintesc o expresie tipică adresată elevului care nu învățase prea bine: „Tatăă (frate), nu mai umbla în jurul țarcului, intră în subiect!”

În schimb, profesorul C. Apostol era mai puțin comunicativ, mai reținut și ne obliga să completăm săptămânal carnetul de lecturi personale cu rezumatul și aprecieri proprii asupra câte unui roman, de preferință din autorii români „pe linie” și sovietici (Zaharia Stancu, Mihail Solohov-, Pe Donul liniștit”, Alexei Tolstoi „Calvarul”, Al. Fadeev „Cimentul”).

Pentru că eu mă străduiam să fac rezumate bune, carnetul meu era sursă de inspirație și pentru alți colegi. La Muzică, în primele clase de liceu, concomitent cu elevii din clasele mari, eram instruiți și participam la cor sub

conducerea profesorului poreclit „Mindilina”, pentru că în loc de diapazon folosea o mandolină și ne amenința tot timpul: „cine cântă fals, îi bag mindilina pe gât”. Era foarte exigent și conștiincios, repetând pe rând cu toate vocile din cor (sopran, altist, bariton, bas), astfel că la manifestările culturale ale liceului eram sopran, apoi când mi s-a schimbat vocea am fost „concediat” din cor; după 50 ani, mai am unele reminiscențe vocale.

La Geografie nu-l pot uita pe profesorul Dumitru Popa, de o mare cultură și autoritate, care ne preda lecții „vii”, cu amănunte atrăgătoare, captivante chiar din diferite țări, continente, obligându-ne, după fiecare nouă lecție să desenăm în caiete harta colorată pentru ora următoare. Eram stimulați pe parcursul orei să dăm răspunsuri din cunoștințele noastre anterioare, prin îndemnul vocal răsunător „spune tare”, răspunsurile bune fiind apreciate cu note maxime.

La Istorie, am avut ca profesori pe Dimitrie Urzică (exigent, dar puțin cam prea nervos), pe Stelian Constantinescu (poreclit „Atila” din cauza unor ieșiri violente), în sfârșit pe Gheorghe Chiriac (Nea Ghiță), un dascăl eminent și foarte documentat, de la care am reținut multe cunoștințe de istorie națională și universală.

La Fizică, am avut de asemenea profesori buni ca Nicolae Beldie, Grigore Bălănescu (Moș Bulău, în prag de pensie), iar la Chimie s-a remarcat profesorul inginer Bergovici (poreclit Brromm), bine pregătit, cu o comportare demnă, civilizată de la care rețin o apreciere personală asupra electricității locale: „la noi în Focșani avem o uzinoară șchioapă, rahitică, ramolită, care abia face față”.

La Desen, ne-a îndrumat aptitudinile profesorul Gh. Popa, pictor, care 90 ani, s-a încheiat seria dascălilor noștri decedați în decursul ultimilor 50 ani. Odihnească-se în pace și pioasă amintire la trecerea în neființă a bunilor noștri profesori și educatori.

După 30 Decembrie 1947, odată cu abdicarea impusă regelui, s-a extins „politizarea” învățământului, fapt ilustrat de unul din noii directori, Florențiu, ilegalist, care susținea că „școala fără politică e o minciună, o ipocrizie” după modelul concepției leniniste în U.R.S.S.

În 1948 s-a constituit U.A.E.R. (Uniunea Asociațiilor de Elevi din România), alternativa liceală a U.T.C. din întreprinderi industriale și agricole. Eu, împreună cu fratele meu Sergiu, am fost admiși pe bază de cerere în U.A.E.R. în 21 Ianuarie 1949 (la aniversarea morții lui Lenin) și am fost excluși într-o „ședință specială” în ziua de 21 Decembrie 1949 (aniversarea morții lui Stalin) pe motivul că aveam o apartenență burgheză și chia-burească (tatăl meu fiind medic uman, iar bunica după mamă fiind proprietară de vie). În anul în care am activat în U.A.E.R. am participat la: - citirea dimineața între orele 7.30 și 8 a articolului de fond din ziarul „Scânteia tineretului” (unul din colegi așezat la catedră citea cu voce tare, iar ceilalți îl ascultam din bănci); - vânzarea pe străzile orașului, în câte o Duminică, a aceluiași ziar; - desenarea fondului gazetei de perete, aplicarea de litere

albe pe hârtie roșie pentru alcătuirea lozincilor „mobilizatoare” expuse pe pereții clasei.

Excluderea din U.A.E.R., consemnată în „nota de relație” privind originea socială a fiecărui absolvent de liceu, pe care am primit-o în plic sigilat de la Consiliul Popular Orășenesc și am depus-o la secretariatul de admitere în Facultatea de Medicină București, a fost un motiv în plus pentru respingerea mea în acest concurs (nu era „principlal” ca tatăl și fiul „elemente nesănătoase” să aibă aceeași profesie).

Pentru a nu fi „recrutat” doi ani la serviciul militar, m-am înscris și am reușit în toamna 1951 la admiterea în Facultatea de Zootehnie, tocmai atunci înființată la Institutul Agronomic din Iași. Am urmat primii doi ani în Iași, apoi m-am transferat la București, absolvind facultatea în Iulie 1955 și obținând diploma de „inginer zootehnist”. Totodată, am primit și livretul militar cu gradul „sublocotenent intendență în rezervă”, în urma promovării, examenelor Catedrei Militare în Facultate și a efectuării celor două „convocări” studentești de câte o lună, în regimentele din Bacău, respectiv Craiova, în timpul verii în 1952 și 1954.

Mai târziu, între anii 1966-1970 am completat pregătirea de inginer zootehnist cu specializarea prin doctorat în domeniul creșterii albinelor (Apicultura), am susținut public teza în Martie 1973 (a participat la susținere și tatăl meu în vârstă de 78 ani) și mi s-a conferit titlul de „doctor în Agronomie”, un modest și tardiv semn de recunoștință pentru grija părintească a tatălui față de cei doi fii ai săi.

Despre colegii de liceu pot spune că i-am apreciat și îi consider și acum „camarazi simpatici și de treabă”, cu care m-am înțeles foarte bine, chiar dacă uneori ne păruim mai în glumă, mai în serios, dar până la urmă ne-am despărțit zămbitori ca în fotografiile făcute cu profesorii în ultimele zile de școală. M-au întristat doar câțiva colegi (prefer să nu mi-i amintesc), care au susținut cu „argumente” improvizate hotărârea adunării elevilor de excludere a mea din U.A.E.R.

Recunosc că nu din mândrie, ci fiind mai retras din fire și pus pe învățatură, nu am exteriorizat asemenea colegilor exuberanța tinerească și nu am participat alături de ei la serile de dans, la plimbările cu colegele în Grădina publică, pe Strada Mare.

Îmi voi aminti mereu de colegii mai apropiați sufletește Horațiu Dimitropol, un veritabil „argint viu” și Dinu Langa, fire mai sensibilă, unul dintre cei opt cu care am început și terminat clasele de liceu. Ca fiu de proprietar agricol, considerat „chiabur”, Dinu nu a avut șansa să fie admis în Facultate, a efectuat serviciul militar la „detașamentele gri” de muncă pe șantier la Hunedoara. Viața pe șantier, cu mâncare „la cazan” i-a subrezit sănătatea și apoi după o activitate de 20 ani ca operator chimist la rafinăria Teleajen-Ploiești, a decedat în anul 1975 (la 43 ani) în spital în urma unei operații de „melenă”. Dinu a fost una din victimele sistemului de exterminare a „elementelor nesănătoase, dușmănoase” practicat de regimul de democrație populară și „revoluție socialistă”.

Din excursiile organizate în cadrul liceului, îmi amintesc două: - tabăra (COLONIA) DE VARĂ LA Soveja, în Iulie 1946, cu 30 elevi din clasele mai mici și mai mari, însoțiți de către simpaticul pedagog Gheorghiu (Guță), tabără pe parcursul căreia am realizat o fotografie în grup, cu „acordeoniștii” Stelu Ionescu și Ichim în prim plan; - excursia frumoasă, în circuit, în zilele de 2-3 Mai 1951, conduși de către profesorul de Educație Fizică, Sigmund Lupu (poreclit „Juma”), ajutat de către profesorii Ursache și Gh. Chiriac, cu trenul, pe traseul Focșani - Comănești - Brașov - Ploiești - Focșani, cu opriri la salina Tg. Ocna, la Brașov, excursie în care, din nefericire, s-a accidentat grav din neatenție, pierzându-și un picior prin amputare la spitalul din Brașov, colegul nostru Chiriță Constantin; în cadrul acestei excursii, am realizat de asemenea fotografia în grup.

Și acum, în pregătirea revederii cu vechii colegi după o jumătate de secol de la absolvirea liceului (când o fi trecut oare timpul?), îi felicit din inimă pe toți cei în viață care s-au remarcat în diverse domenii de activitate și păstrez neșterse amintiri despre cei dispăruți (colegi și profesori) cu gândul „Dumnezeu să-i ierte și să-i odihnească în pace”.

Urez liceului nostru drag „Unirea”

să dăinuiască peste veacuri, îndeplinindu-și menirea nobilă de lăcaș tradițional de instruire și educare a noii generații de tineri, călăuziți de către „magistri” eminenti, inimoși, așa cum ni-i amintim pe bunii noștri profesori din deceniul '40 - '50 al secolului XX.

Îmi exprim speranța ca țara noastră și locuitorii ei să-și revină din actuala situație grea, să-și recapete peste ani,

peste zeci de ani măcar, prin propria strădanie și prin lumina minții, renumele dobândit de strămoșii noștri, Daci și Romani, în urmă cu două milenii, pentru virtuțile lor incontestabile: hărnicia, cinstea, vitejia, dreptatea, omenia.

Să ne ajute Dumnezeu !

Dr. inginer
PUȘCĂ HOREANGĂ

Cu abc-ul căpătat în școala primară, iată-ne în fața examenului de admitere, în vara anului 1943. În ce mă privește, neavând cele 25 kg. minim necesare pentru trecerea examenului medical, am fost respins. În cursul verii „am fost pus la îngrășat” pentru ca toamna, cu câțiva plumbi în buzunare, să trec toate examenele.

În toamna acestui an (2001) se împlinesc 58 ani de când m-am trezit alături de bunii mei colegi pe care sper să-i revăd în 15 lunie, atât cât mai suntem trăitori pe acest tărâm.

Marea noutate a cursurilor liceale era că fiecare materie avea profesorul ei. Acum, la distanța celor 50 de ani de la terminare, îmi dau seama că odată cu materia predată eram impregnați și cu personalitatea profesorului.

Poți vorbi de limba română cu declinări, conjugări, articole enclitice și proclitice, figuri de stil, lecturi particulare (caietul cu rezumate), primele cunoștințe despre Eminescu, cu poeziile adânc sădite în suflet:

„Părea că printre nouri s-a fost deschis o poartă,

Prin care trece mândră...”

Sau Coșbuc pe care-l aud din adâncuri: „În valuri ape repezi curg

Și vuiet dau în cale...”

Fără să-l ai viu în față pe Enescu, cel care în momentele mai relaxate și se adresa cu: frate Răvoiuile, Potloage etc., mărturisindu-ne în clipe de răgaz că este absolvent al liceului Andrei Șaguna din Brașov, mi-a insuflat un sentiment de râvnă și respect pentru muncă.

Poate fi uitat oare Baicu, cel care ne-a îmbibat cu geografia fizică, (cu izoclime, izobare, alizee și musoni, zone de vegetație) geografia

continentelor, dar și umflarea palmelor cu rigla dacă nu aveai linie, gumă de șters și raportor. Dar peste toate acestea ne-a fixat bune cunoștințe de geografie, urmărindu-ne parcă peste ani să nu ne lipsească un atlas geografic din casă. Nu o voi uita nicicând pe Bibilica (D-na Șendrea) care, scundă fiind, se străduia cu multă râvnă să folosească spațiul de pe tablă, începând cu colțul din stânga sus. În perioada secetei din 47-48 am fost în apropierea dânzei când se ocupa de cantina celor mai nevoiași, cantină care ființa pe baza ajutorului american. În aceeași perioadă, în câteva vacanțe de vară, ne-a însoțit în tabăra de vară de la Soveja în cadrul CARS (comitetul pentru ajutorarea regiunilor secetoase). Supraveghind personal ca aceste ajutoare să ajungă la cei cărora le erau adresate. Pe lângă noțiunile de latină, care pe tot parcursul vieții m-au ajutat să-mi explic etimologic sensul multor cuvinte, de la dânsa am auzit unele moldovenisme care mi-au încântat urechea. D-na Șendrea, cunoscând-o așa cum am arătat și în afara cursurilor, a constituit pentru mine un exemplu de cinste, conștiinciozitate și conduită civică.

Franceza, prima limbă străină întâlnită în liceu și viață ne-a fost predată la început de d-na Enescu cea care servindu-ne-o „întotdeauna” cu lingurița ne-a pregătit pentru a ne prelua Mavrodin care predându-ne din cartea lui J. A. Candrea, explicându-ne acel „si conditionel” ne-a adus la un nivel destul de ridicat pentru a ne prelua Popovici să ne predea „Pour une paix durable, pour une democratie populaire”. Putem vorbi de aritmetică, geometrie sau algebră

fără să ne amintim de Spânul, cel care ne-a învățat regulile divizibilității întipărite definitiv în memorie. Sau teoremele lui Pitagora și Thales sau ecuațiile cu 1,2...n necunoscute. După care ne-a preluat Rotaru. Acesta, la teze, rămânând la catedră, citea un ziar în care făcea o gaură strigând din când în când „te văd, te văd” iar Gabi Georgescu, uriașul clasei, răspundea din ultima bancă: „te -aud, te -aud”.

Cu trigonometria ne-a făcut cunoștință Bercovici, care mai apoi ne-a predat și chimia organică plină de hidrocarburi saturate și nesaturate, ciclice și aromate și de nuclee benzenice, acizi organici ș.a. După acest parcurs, în final, (în ultimii doi ani) ne-a preluat nea Costică Diaconescu care spre norocul nostru ne-a eliminat multe lacune. Scoțându-se din programa analitică, matematicile superioare, în acești doi ani s-a repetat matematica din tot cursul liceului. Tot nea Costică ne-a introdus în Astronomie aflând astfel de legile care guvernează mișcarea planetelor (Kepler, Newton) precum și principalii astronomi ai omenirii: Galileo Galilei, Copernic, Giordano Bruno, Tycho Brahe cu teoriile geo și heliocentrice.

Pentru umaniștii promoției noastre un obiect aparte l-a constituit cunoașterea științelor naturii începută în primul an cu zoologia, continuată cu botanica, geologia, anatomia omului, biologia. Și în acest domeniu păstrez o amintire deosebită D-nei

Medrea care, pornind de la frunză, (bucătăria plantei) ne-a purtat prin clasificarea lor: compozee, curcubitacee, solanacee, mono și dicoiledonate, gimno și angiosperme, introducându-ne încet în lumea animalelor populată de la monocelulare (euglena viridis), radiolare și poraminifere, parameciuri, trilobite, coleoptere și diptere până la archeopterix, penacodus, stegozauri până la pachidermele de azi. În mod fatal, dânsa „rămâne responsabilă” de sinuciderea credinței multora dintre noi care în paralel studiind geologia și religia (predată de Părintele Grobnița) aveam de ales între facerea lumii în șase zile și teoria evoluționistă a lui Darwin suprapusă peste milioanele de ani ai perioadelor geologice care au scos rând pe rând reptilele uriașe până la Pitecantrop, Sinantrop, omul de Neandertal și Cromagnon.

Dar cea care ne-a făcut să ne cunoaștem mai bine a fost D-na Ghețu, care prezentându-ne organismul uman format din sisteme și aparate, ne-a gravat printre circumvoluțiuni pentru toată viața, structura neuronului cu cilindrul ax, dentrite etc.

Istoria, bazată mai mult pe memorie, părea mai aridă, dar a devenit digerabilă datorită unor profesori ca Urzică (pe care, din păcate, l-am condus pe ultimul drum în primele clasele de liceu) Constantinescu destul de dur, dar care ne-a cucerit prin mulțimea de detalii oferite la predarea cursurilor în paralel cu manualele pe care ni le recomanda (Oțetea). Cursul de istorie l-am încheiat cu omul de aleasă cultură și eleganță în predarea cursurilor care a fost Chiriac care nu omitea să facă conexiuni și cu alte discipline. Mi-a rămas în minte expresia franceză: „bone emissaire” (țap ispășitor). Școala noastră s-a ocupat și de profilul moral și de cetățean al fiecăruia dintre noi. Așa s-a făcut că, în paralel cu noțiunile de psihologie, un alt profesor Constantinescu ne-a predat un curs de educație cetățenească. Cât de necesar și actual este și în zilele noastre! Nu pot încheia această succintă trecere în revistă fără să amintesc de cursurile de fizică și chimie ținute de bătrânul profesor Bălănescu (moș Bulău) al cărui scrib devenisem. Nu se pot uita noțiunile de optică, acustică (vibrații, noduri și

ventre) chimie anorganică, tabelul lui Mendeleev etc.

Dar stângacea mea evocare ar fi mai săracă dacă nu aș consemna unele fapte pe care le-am trăit alături de foștii mei colegi în paralel cu orele de curs. Mai lipsește Toto Nicoreanu pe care l-aș fi rugat să-mi cânte la apropiata noastră revedere, îndemnul către profesorul Bălănescu: „moș Bulău, hai zâmbește!” pe melodia din filmul „Fiii căpitanului Grant”. Pe Puiu Bădescu l-aș fi rugat să ne cânte prelucrarea folclorică pe care o interpreta cu mult farmec: „nu-ntârzia prin pădure / După fragi și după mure...” Pe Victor Holban am să-l rog să vină cu un cartof pe care să-l taie și să-l pună pe locul injecției antetifoparalitice pe care ne-o făcea doctorul Costescu, cel care ne-a predat cursul de igienă. Nu țin minte dacă în postura de cobai pentru experimentarea efectului sulfamidei în cazul epidemiei de conjunctivită granuloasă ne-a asistat d-l Dr. Costescu. Știu însă efectele nefaste pe care le-a avut acest tratament asupra sistemului muscular al unor colegi de-ai noștri. Am schițat doar câteva aspecte din

tumultoșii ani de liceu convins fiind că la capătul celor opt ani aveam creat un canevas de cunoștințe pe

care pe parcursul vieții am putut broda noi idei și noțiuni. Ne închinăm cu recunoștință în fața

liceului și a profesorilor săi care au alcătuit alfa și omega cunoștințelor noastre .

Eseu asupra individualismului intelectual

Nu știu în ce măsură există credincioși decepționați de zei , însă am credința și certitudinea empirică a faptului că există studenți deziluzionați în așteptările lor de către oamenii și baza informațională proprii facultăților pe care unii români le urmează. Iar dacă din sânul unui eșec în iubire răsar frustrări sentimentale , în urma unui faliment intelectual survenit în facultate sunt șanse să prindă rădăcini remușcări existențiale .

Pentru un licean , exercițiul selectării unei facultăți , respectiv a unui profil , se raportează la doi factori: intuiție și șansă ; pe de o parte , trebuie să bănuiești în propriul spirit prezența unor înclinații de ordin intelectual , artistic sau trebuie să cunoști aria academică pe care să o abordezi (litere , filozofie , tehnică , arte etc.); iar pe de alta , este vital ca , odată pătruns în spațiul universitar , să fii satisfăcut de spiritul universitar .

În viziunea mea , există o falie între mediul liceal și cel universitar. Această discontinuitate provine din magistrocrația care domină în liceu. Astfel, liceenilor deveniți studenți , le lipsește o deprindere esențială – deprindere pe

care ar fi trebuit să o dobândească în liceu – aceea de a-și susține propria viziune asupra unei spețe. (Evident , această analiză vizează în primul rând profilul umanist).

Cons substanțial acestei stări de lucruri putem descoperi un alt aspect: proaspătul student așteaptă de la profesorii săi Adevărul absolut, decriptarea de către profesori și comunicarea către student a fundamentului disciplinei predate .

Abia în Facultate descoperi plurarismul intelectual și faptul că nu există un fir roșu călăuzitor în disciplina respectivă ; firul Ariadnei s-a rupt irevocabil și tu ca student trebuie să planezi în necunoscut brusc, după ce , vreme de 12 ani de zile , ai fost un blând „ executant ” al „directivelor” de gândire ale majorității profesorilor tăi. În concluzie , de cele mai multe ori , magistrocratismul des întâlnit în liceu nu lasă posibilitatea închegării unei gândiri alternative proprii elevului.

Personal , în primul an de facultate, am descoperit că nu există rețete informaționale universale, că nu există Adevăruri absolute, precum crezusem

în liceu , că nu trebuie să aștept de la profesori specificarea unui traseu intelectual demn de urmat . Am înțeles că *singur* trebuie să-mi croiesc o cale prin jungla informațională , că trebuie să-mi asum eu însumi un destin intelectual , alegând din paleta de oferte pe care nu profesorul ți-o servește la curs (în cel mai bun caz , îți poate oferi un punct de vedere sau de referință pertinent , dar nu un șablon !) , ci pe care tu însuși trebuie să o descoperi , în funcție de propriul interes intelectual. Practic , Facultatea nu îți oferă decât fundația intelectuală, pe baza căreia tu însuși , printr-o dezvoltare spirituală , susținută de propriul efort și de propria cercetare îți clădești destinul .

Inițial , am fost frustrat de avariția informațională pe care mi-o ofereau cursurile , dar cu timpul am aflat că embrionul desăvârșirii intelectuale se află în lectură și în propria intuiție .

Nu există rețete sau Adevăruri universale , ci doar destine individuale.

ADRIAN ȚIGLEA

Filosofie , anul III Iași ,
absolvent al CNU

Adamii (pământurile)

Pe vremea când săpam morminte, mă gândeam la strămoșul ce fusesem, de mult, în zorii omenirii. Îmi afundam tâmpile în vremuri apuse , aducându-mi aminte că Eu fusesem Adam și cu mine începu lumea. Privind norii lătrați de furtună, regăseam șoapta în care Dumnezeu, întorcându-se din Sine spre livada suspendată în norii Edenului, nu m-a aflat. Gonisem din Rai spre pământ, eu prima femeie în coastă , ne frânsesem amândoi din pânțele Domnului .

Îmi tremură și acum în suflet glasul cu care L-am strigat

pe nume în prima noastră noapte de iubire . Și L-am zărit îndepărtându-se și furișându-se de goliciunea trupurilor noastre. Cât de mulf a lăcrimat Cerul după Noi , în visul lui Noe ! Și cât de singur și de pustiu se descoperea pe sine Domnul , în timp ce Eu și Eva îmbrățișam pământul cu trupurile noastre ...

Peste vremuri , nori rodnici , gravizi de ploaie, ne-au vestit că Dumnezeu se alinase , gustând din fructul oprit . Însuflețiți de acest destin , am prins curaj a ne naște fiii și să-i tot gonim de-acasă , plămădindu-i pe alții , mereu

alții. Dumnezeu s-a împăcat pe sine dăruindu-ne somnul. După atâtea veacuri de veghe, ne-am înduioșat în vise. Ne-a fost dat să aflăm viitorul lumii, pe Iov, pe Isaia și Apocalipsa lui Ioan. Lăsat-am pe urmele noastre Bibliei, cioplite în destinele muritorilor noștri. Atât de mulți urmași am avut, că ne-am rătăcit printre ei, abandonând destinul de a-i sluji ca Mamă și Tată. De curând, să tot fie vreo câteva mii de ani, Eva m-a înșelat cu fecioria, zidindu-se în mănăstiri. În amintirea săruturilor cu care-mi îngândura obrazii, mi-am lăsat barbă deasă și aspră; de mi-ar fi sărutat vreo umbră chipul, ar fi izvorât sânge.

Am pornit în căutarea unui trib de munte. Fost-am vânător, rege și pescar. Fiecare vis al meu se întrupa în lume, rase, popoare, războiul din Golf și înzăpezirea sufletului în propria singurătate. În noaptea în care l-am visat pe Dumnezeu, a început să se schimbe clima; s-au înfrățit polii magnetici, a erupt Ecuatorul (...)

M-am deșteptat în Paradisul dintru începuturi, cu mărul pe frunte și Eva jelind la capul meu. Fusese doar un vis și-o poftă de-nsingurare. L-am povestit Evei că în mărul cel roșu, pe care ea și-l rupsese din sânii ei copti, se afla izgonirea Noastră și destinul simfonic al lumii. Eva a abandonat mărul alături de cafeaua de dimineață, s-a năpustit spre mine precum un val mușcând din stânci, iar eu cunoscând-o din vis i-am însărat cu buzele sânii rumeni. A răs pustiu Eva și eu m-am mirat, aflându-i sânii ningând. Mi-au înzăpezit paradisul, m-au troienit în nori, în singurătăți. Adusu-mi-am aminte visul meu și-am alergat după Eva s-o pedepsesc cerește. Să-i însămânțez copiii pe care ea să-i nască în dureri. Am căutat-o veacuri întregi. Ajuns la orizonturile Raiului, am privit printre nori; zărind pământul, am înțeles că un alt Adam mi-o luase înainte. L-am îngândurat pe Dumnezeu cu suferința mea. L-am cerut socoteală, iar el m-a plesnit peste chip cu o înfățișare de șarpe (...). M-a iertat Dumnezeu, în ultimele veacuri și m-a dezrobit pe pământ. Mie, care fusesem întâiul gând întrerupt al omenirii, mi-a fost dăruit exilul printre semeni. Săpându-le morminte.

Amintiri...

În evoluția societății românești, cultura a însoțit și a servit marile deziderate ale românilor: unitatea națională, cucerirea independenței, înzestrarea societății cu instituțiile moderne corespunzătoare, impulsivitatea dezvoltării economice, sociale și politice.

Un rol aparte i-a revenit învățământului, care se afirma cu precădere după revoluția din 1821 (când se demonstrează capacitatea limbii române de a exprima cele mai

înalte produse ale spiritului, se pun bazele istoriei naționale, teatrului și presei românești). Astfel învățământul răspundea cerințelor obiective ale unei societăți aflate în plin proces de modernizare și, totodată, acțiunii conștiente a generației de cărturari, care, conform ideologiei luminilor, nutreau convingerea că emanciparea culturală reprezintă o premisă esențială a emancipării sociale și politice.

Școala, în viziunea lor trebuie să fie principalul instrument de propagare

a limbii și culturii naționale, a educației în spirit național, de păstrare și dezvoltare a naționalității.

Dând expresie nevoilor societății moderne și sintetizând experiența acumulată în perioada anterioară, programele revoluției de la 1848 au înscris și susținut principiile cu privire la instrucția egală în limba națională, la organizarea rețelei de școli, a eficienței lor, a rezultatelor multilaterale și complexe.

Învățământul devine una din

preocupările esențiale, naționale ale autorității de stat: sporirea numărului școlilor, elevilor, răspândirea științei de carte, aprofundarea și diversificarea studiilor, desăvârșirea orientării laice.

Fără îndoială, domeniul căruia i s-a acordat cea mai mare atenție a fost învățământul, principalul instrument de propagare a culturii, menit să contribuie la ridicarea intelectuală, dar și materială a societății, asupra căruia acțiunea statului este directă.

Timpul a dovedit justetea orientării școlii spre un conținut realist, crescând numărul claselor reale.

După 23 August 1944, primele patru promoții de absolvenți în răstimpul 1944-1948, au fost recrutate și instruite conform Legii din 1934, cu transformările impuse de evenimentele social-politice petrecute în epocă, măsuri considerate de tranziție, menite a pregăti o reformă ce se voia radicală, de structură și conținut a învățământului românesc - Legea Reformă a Învățământului din 3 August 1948.

Refoma învățământului a produs schimbări în conținutul învățământului. Astfel se schimbau principiile de organizare și orientare a școlii, se realiza procesul de învățământ unic de stat. Planul de învățământ și programele școlare întocmite pe baza Legii din August 1948 proclamau conținutul lor științific, urmărind formarea la elevi a concepției materialist-dialectice despre lume, religia nemaifăcând parte dintre obiectele de studiu, iar selecționarea elevilor făcându-se pe baza originii sociale și nu a competenței.

Deficiențele reformei învățământului din 1948 și-au pus amprenta asupra evoluției procesului instructiv-educativ o perioadă destul de lungă, împrumutându-se elemente care nu erau specifice școlii românești, nesocotind propriile noastre tradiții progresiste.

Acestea au fost: scurtarea duratei învățământului, introducerea limbii ruse ca obiect obligatoriu de studiu, divizarea anului școlar în pătrare, Cunoștințele elevilor erau apreciate cu note de la I la 5, promovarea fiind

asigurată cu nota minimă 3, reducerea duratei orei de curs la 45 de minute, încheierea anului școlar cu examene de final de an la toate clasele etc.

Reducerea duratei cursului liceului la 11 și apoi la 10 ani, renunțarea la învățământ pe secții a echivalat cu întoarcerea la liceul unitar din anii 1927-1934, a cărui experiență se dovedise nefericită.

Desființarea secțiilor a dus la uniformizarea învățământului, a creat dificultăți în stimularea și dezvoltarea aptitudinilor elevilor, a eliminat din planul de învățământ disciplinele indispensabile omului, societății moderne (Teoria literaturii; Limba Latină; Sociologia; Filosofia; Logica; Muzica și Geologia) și diminuarea volumului altora (Matematici superioare; limbi moderne, Franceză, Engleză Germană, Greacă; Fizică; Chimie; Biologie; Istorie; Geografie).

În urma reformei din 1948, printr-o decizie ministerială numele liceelor au fost înlocuite cu cifre, iar titulatura de liceu a fost înlocuită cu cea de școală medie.

În anii ce au urmat reformei din 1948, în procesul de învățământ s-au înregistrat o serie de dificultăți, determinate de lipsa programelor analitice și a manualelor (unice) școlare. La unele obiecte, în cursul aceluiași an școlar, profesorii s-au schimbat de mai multe ori, la altele au venit după începerea anului școlar, creându-se o stare de provizorat, de slăbire a ordinii și disciplinei. Sunt luate măsuri pentru îndrumarea cadrelor didactice prin organizarea unor cursuri pentru a contribui la formarea "noii concepții despre lume" a profesorilor, la orientarea lor din punct de vedere ideologic și politic, în spiritul sarcinilor dezvoltării țării pe calea socialismului.

Corectarea parțială a acestor neajunsuri începe să se facă din 1956, când se hotărăște trecerea la școala de 12 ani, bifurcarea pe secții cu profil real și umanist, împărțirea anului școlar în trimestre, revenirea la notarea tradițională cu note de la I la 10 și la ora de 50 de minute. Toate acestea sunt cuprinse în "Regulamentul școlilor de cultură

generală" care sunt prezentate în dispozițiile privitoare la evidența, drepturile și îndatoririle elevilor, structura anului școlar, activitățile școlare și extrașcolare cu elevii, sistemul de apreciere a cunoștințelor, deprinderilor și comportării elevilor, organizarea examenelor de absolvire și a concursurilor de admitere. Și când te gândești că toate acestea s-au abătut și asupra profesorilor și elevilor Liceului de băieți "Unirea" din Focșani al cărui elev am fost, fapt ce îmi dă un aer de mândrie sufletească, penfru că, dacă privim retrospectiv catalogul promoției noastre, ne dăm seama ce au putut dascălii acestui liceu să scoată (doctori, ingineri, profesori, economiști etc), cu toate vicisitudinile timpului.

Ne întoarcem privirea cu admirație, respect și mândrie spre trecut. Admirație pentru marile personalități care au muncit în această școală și s-au ridicat datorită capacității lor; respect pentru imensa muncă depusă de-a lungul anilor și pentru rezultatele obținute de absolvenții liceului "Unirea", ajunși ei înșiși oameni de seamă: mândrie pentru că avem un astfel de trecut și misiunea de a duce mai departe ceea ce au înfăptuit ei.

Eu, mai ales, eram mândru de uniformă mea, de primii pantaloni lungi, cu haina încheiată până la gât, militărește, cu numărul matricol 421, brodat cu fir de aur, cu șapca cu bandă de catifea grenă, din același material cu matricola, cusute cu fir de aur. Însă conștiința de a aparține unei colectivități școlare unanim cunoscute, puțin temute, puțin invidiate, am căpătat-o numai cu vremea. La câteva luni după intrarea în liceu, traversând o stradă, m-am auzit interpelat de un birjar (fost general al armatei române și deblocat) care trecea în fuga cailor cu birja sa "Măi Unirea, la o parte, că te calc!"

Un puternic fior m-a trecut atunci, nu de frică, ci de mândrie, eu eram Unirea, liceul întreg era concentrat în mica mea persoană.

Întorcând filele istoriei, vom deschide ușile amfiteatrelor de fizică-chimie și vom ști că în ele au făcut

experiențe profesorii Bălănescu, Beldie, iar lecțiile de istorie, adevărate lecții de patriotism, le-au rostit profesori ca: Chiriac, Urzică, Constantinescu, etc.

În clasele acestui liceu au răsunat de la catedră glasurile profesorilor de Limba Română și Limbi moderne ca: Arbore, Enescu, Mavrodin, Sendrea

Catedra de biologie și geografie a fost ilustrată de nume celebre ca: profesorul Ladunca, profesorul Baicu, profesorul Ghețu, profesorul Popa.

La tablă s-au rezolvat probleme și s-au măsurat spații cu profesorii: Spînu și Diaconescu.

În sală și pe terenul de sport i-am avut ca îndrumători pe profesorii Lupu și Costeniuc.

Am putea număra peste 50 de profesori în toți anii de liceu încheiați cu bacalaureat. Dintre toți se desprind câteva figuri luminoase de dascăli, mari pedagogi, maeștri devotați cu totul sarcinii lor și care, zi de zi, preocupați de copiii încredințați lor, i-au trezit la o adevărată viață intelectuală, de muncă rodnică.

Un deosebit și remarcabil profesor a fost ȘTEFAN BAICU, profesorul nostru de geografie, care știa și reușea să facă din disciplina lui în același timp o știință cu caracter deductiv și o aventură a cunoașterii, atunci când nu era vorba de o aventură propriu-zisă ca în cazul exploratorilor pe care îi evoca întotdeauna cu o deosebită căldură (în particular pe STANLEY și LIVINGSTONE). Conștiințiozitatea sa ne făcea să tresărim, dar ne-a învățat în același timp să ne desprindem din dulcegăriile romantice și să ne coborâm în realitate. Surâsul său avea un aer de olimpiadă ironie. Ne însoțea continuu, fie că explica o lecție nouă, fie că asculta.

Extrem de obiectiv lăuda valorile pozitive și detesta proștii. Poseda un discernământ fulgerător, cu care limpezea în mod strălucit cele mai acute probleme. Scăpărător ca inteligentă, manifesta în orice clipă o vastă și solidă cultură literară. A fost un profesor adidactic, iubitor de paradoxuri fine.

Profesorul BAICU ne-a destăinuit

adesea secretul metodei de a prinde adevărata fire a graiului românesc, "geniul limbii"

... "Să știți! Dacă vreți să pătrundeți în structura și legile proprii ale limbii noastre, să nu vă luați după cum spun și după cum scriu cărturarii. Să trageți cu urechea la cum vorbește poporul. Să ascultați cu băgare de seamă când își spun țărani la drum, unul altuia, păsurile, supărările, necazurile. Să vă apropiați discret, când se ceartă în piață două precupețe! Și să vă notați în minte formele vii nemeșteșugite. Veți învăța mai mult decât din toate studiile filologice ale <procopsiților>."

Prof. BAICU a fost izvorul de apă proaspătă care ne-a răcorit spiritul în momentul când eram mai lacomi să absorbim totul.

Care dintre noi nu păstrează în adâncul sufletului amintiri deosebit de recunoscătoare unui profesor de la care a primit influența binefăcătoare?

Ca mulți dintre colegii mei, am și voi păstra pentru totdeauna o asemenea amintire recunoscătoare profesorului de matematici CONSTANTIN DIACONESCU, căruia, așa cum în mod ireverențios făceam de obicei cu orice profesor, noi, elevii, i-am zis "nea Costică".

De la primii pași ai profesorului în clasă și înainte de a scoate un cuvânt, cu sensibilitatea excesivă a copilăriei, ne-am dat seama că se produce un fenomen nou și mai ales că nu mai e chip de glumit. Dominând ușor clasa, stăpân total pe materia ce o preda, dându-și osteneala să descifreze gândirea elevilor, le aducea un aer proaspăt în liceul mușegăit de vechi obiceiuri. El stătea de vorbă mult cu elevii, explica lămurit, cerea efortul de a fi înțeles, cerea ca fiecare să priceapă bine și să muncească serios. Nu dădea lecția de la pagina cutare la pagina cutare. Ba mai mult, nu se mai ținea uneori de buchii, ci făcea lecții pe care nu le puteam învăța din carte ci numai din explicațiile largi și interesante ce ni le dădea.

Iar, dacă la lecție nu știam, cu măiestrie sau cuvinte bune de încurajare, sau ironii ascuțite ce frigeau ca fierul roșu, el comenta

ignoranța neștiutorului în cuvinte puține, dar în așa fel încât în câteva săptămâni, grijulii ne-am pus cu toții pe lucru. Verificarea în fiecare lecție a cunoștințelor clasei ne-a trezit din toropeala obișnuită și în scurt timp, mai toți elevii clasei au fost cât se poate de serios preocupați de matematici.

Era și algebră, și trigonometrie, și geometrie plană sau în spațiu, și analiză matematică. Una fără alta nu mergea; una se bizuia pe alta.

S-au făcut grupuri de "meditații"; elevii mai răsăriți pregătindu-i pe ceilalți; s-au apucat toți ce voiau să treacă clasa să învețe materia din urmă, să învețe serios și conștiințios.

Când apărea în clasă prof. DIACONESCU; înalt, cu capul dat ușor pe spate, cu părul negru buclat, cu ochii ageri și un mic surâs în colțul gurii, nu se mai gândea nimeni la "chiul" ci la muncă.

Și, încet-încet, muncind cu sârguință, intru la început mai în silă și de frică, pe urmă din obișnuință și pricepând bine materia, mai apoi cu plăcere și chiar cu drag, au apărut în clasă mulți buni micuți matematicieni. Pe toți elevii săi i-a strunit la muncă serioasă, la o vârstă când influența lui a fost salutară.

Iar cei ce, ca mine, au înfruntat justetea aprecierii lui și la bacalaureat, și-au dat seama că, mulțumită unei munci serioase, și această temută proba poate fi ușor învinsă. Am căpătat astfel încrederea în noi înșine, în posibilitățile noastre reale, în munca noastră, iar nu în șiretlicurile pe care le cultivasem înainte de a intra în viața noastră de elevi un mare profesor, CONSTANTIN DIACONESCU.

După terminarea liceului, în acele vremuri de restricte și prefacere în învățământ, am mai avut prilejul să-l revăd pe stradă sau în diverse alte ocazii, însă justetea și fermitatea ideilor sale, optimismul său neclintit, credința într-o schimbare în bine, m-au recomfortat.

NICOLAIE POTLOG,
profesor, fost elev al liceului
"Unirea"-promoția 1951

Cum a fost...

Liceul "Unirea"
Corpul profesoral - 1903

Am amintiri din liceu, dar neținând un jurnal (peste mulți ani am aflat că putea fi dăunător, chiar letal!) și trecând atâta vreme, mă pândește primejdia de a încurca anii, întâmplările, actorii... De aceea, rog cititorul să fie

îngăduitor și să-mi ierte ceea ce, cu siguranță, el însuși va descoperi: inadvertențe, omisiuni... Să dea crezare, însă, bunelor mele intenții. Să-mi ierte și stilul prea adesea telegrafic, cu salturi de la una la alta, cu disproporții, pe alocuri cu anumite accente. Așadar:

Cum am devenit elev al liceului Unirea și cum l-am terminat

Cursul primar l-am urmat în Mărășești (clasele 1, 2 și 4, mereu în competiție cu fiul primarului Țiplică) și în Onești (clasa a 3-a). De ce așa? Pentru că tatăl meu era ceferist...

Școala din Mărășești avea un fel de turn care s-a dărâmat la cutremur. De ziua Eroilor eram duși la Mausoleu: mă impresionau osemintele... Am o fotografie în care apar în costum de străjer: bască și bluză albe, cravată, centură, pantaloni scurți (cred că bleu). Acum câțva timp, un ginere al meu, căruia i-am arătat fotografia, m-a întrebat, pentru o clipă uitând pe cine are în față, dacă și eu am fost pionier...

La Onești l-am avut pe învățătorul Desaga, un dascăl patriot. Acolo școala avea o singură sală în care încăpeau toți elevii, de la clasa I la a 7-a. Scriam pe plăcuțe de ardezie. Iarna din acel an mi s-a părut cea mai geroasă din câte am trăit. Toți elevii stăteam în jurul unui godin din mijlocul sălii. La Onești am văzut primele trupe germane, primele trenuri cu soldați italieni făcând plajă pe platformele vagoanelor și cântând, primele mitraliere pe cărucioare. Începuse războiul...

Am intrat în clasa întâi a liceului de băieți Unirea din Focșani, în 1943, cu media 7,33 la examenul de admitere. Cred că am fost depunctat sever la proba de scriere după dictare: suferisem cu vreo cinci ani înainte de scarlatină, cu spitalizare, o boala greu tratabilă pe atunci (nu apăruseră antibioticele), care îmi perturbase auzul (rămăsesem cu o otită). Știu că în timpul acelei probe de dictare,

nefiind în stare să percep corect multe cuvinte, le-am reprodus stălcit. Nu-mi amintesc performanța la proba de matematică. Știu doar că m-am prezentat cu zestrea de cunoștințe dobândite prin rezolvarea tuturor exercițiilor din cartea cu 1001 probleme, vestită în acea vreme. Apropo de urmările perfidei boli: era cât p-aci să nu fiu admis la vizita medicală care preceda examenul de admitere, țin minte că din cauza unei debilități fizice generale. Numai după implorarea (pe vremea aceea nu se mituiau medicii!) doctorului Iancu (ce doctor!) de către părinții mei care și-au asumat răspunderea pentru viitorul sănătății mele, am fost declarat apt medical.

Liceul nu avea decât două cicluri: A (umanist) și B (real). Am ales (?) - sau am nimerit (?) la ciclul B. Diferențe majore între cele două cicluri nu erau. La ciclul A se făcea germana, la B - franceza. Poate la B era o oră în plus de matematică: nu mai sunt sigur.

Mai târziu s-a introdus rusa. Premianții "de serviciu" erau la ciclul A Pușcă Horeangă Virgil iar la B - Zărnescu D. Iunian.

Categoric mă făleam cu condiția de elev la Unirea. Știam că liceul era cel mai bun din județul Putna (în Focșani erau și alte licee, și ele foarte bune în specificul lor: liceul de fete, liceul comercial, liceul industrial). Cu corpurile de clădire impunătoare, din cărămidă aparentă cu fața netedă, liceul Unirea era pur și simplu frumos. Nume de foști elevi erau înscrise - și sper să fi rămas - pe toate cărămizile la care se putea ajunge cu mână. Avea și sală de gimnastică, și de festivități, neterminată. Mai sunt? Am avut numărul matricol 457 pe care îl purtam cusut pe mânecă, la vedere. Nu l-am desprins niciodată, nici chiar când mergeam la cinematograful. Adoram șapca de unirst, pentru cozorocul ei aparte: mare, rigid, cu margini drepte, doar puțin rotunjite la colțuri. Acea șapcă blazonată pur și simplu grupuri de neisprăviți din oraș care, invidioși ori frustrați, aruncau după noi cu pietre sau, în funcție de anotimp, cu castane. Eu am trecut prin asta, în vreo două rânduri.

Peste noi a trecut și războiul. Și ce război! Ciudat, eu nu l-am simțit deloc. Doar atunci, când cu "eliberarea", am realizat din plin schimbările. Și ce schimbări... De la regimul "burghezo-moșieresc" la cel comunist, de la monarhie constituțională la republică. Mai întâi Populară. Cu consecințele cunoscute. Și trăite tot restul vieții.

Durata normală a cursurilor liceale era de 8 ani, cu examen de capacitate după clasa a 4-a. Nu am nici o amintire de la acel examen. Venind peste noi reforma învățământului, care a surpat din temelii tot ce se construise bun în școala românească, după clasa a 5-a am sărit direct într-a 9-a. Așa se face că deși am stat patru ani în băncile scolii primare și încă opt ani în ale liceului, totuși în certificatul de absolvire figurez ca absolvent al clasei a 11-a.

Scund fiind, am stat tot timpul în

prima bancă. Eram "abonat" la premiul 3, sistematic după Zărnescu și Brezeanu. Nu am cunoscut corijența, doamne ferește! Dacă aș fi fost vreodată amenințat cu așa ceva, ar fi trebuit să iau meditații. Pe vremea aceea, numai cei aflați în pericol apelau la meditari. Astăzi...

Ce fel de note se dădeau atunci? Nu mari. La unii profesori, din câte știu, nu s-a luat niciodată zece (profesorul Baicu). La alții, nota zece era o excepție istorică (profesorul Enescu). Pentru nota nouă trebuia să știi carte, nu glumă! Notele șapte sau opt erau considerate încă foarte bune (profesorul nu uita să îți-o spună, ca încurajare - din nou Enescu).

Liceul l-am terminat în 1951, cu media 9,33 la examenul de absolvire susținut la 12 materii, cu un 7 la educația fizică, acordat de faimosul profesor Júma (din acel an nu mai exista bacalaureat: brusc devenise o rămășiță burghezo-moșierescă...). Cred că aceasta a fost cea mai mare medie de absolvire din acel an, la Unirea; dacă această afirmație nedreptățește sau lezează pe cineva, vai de mine, retractez și cer iertare!

Între 1951 și 2001 mi-am revăzut doar o dată liceul, când devenise, pare-mi-se, un fel de liceu industrial. Atunci am intrat "pe la profesori", adică pe ușa prin care, ca elev, nu cutezasem niciodată - dar niciodată! - să trec. Am mai fost în Focșani, în mai multe rânduri, și înainte și după aceea, pentru că aici locuiesc sora și cumnatul meu: de fiecare dată mi-a lipsit însă curajul - da, curajul - de a revedea locul unde mi-au rămas cei mai însemnați opt ani...

Cum am făcut politică

Generația mea a "călărit" epoci total diferite de istorie. Am fost contemporani cu doi regi, cu Hitler, Stalin și Gheorghiu Dej, cu câțiva președinți... Aceasta ne-a marcat profund și definitiv. Poți evita subiectul?

La alegerile din '46, când încă nu împlinisem 14 ani, "instruit" fiind de Răvoiu (na, că-l torn!), pe o gumă de șters (radieră cum noi îi ziceam) am săpat cu briceagul litera L întoarsă (reflectată în oglindă). L era semnul electoral al PNL. Mărturisesc că aș fi preferat ochiul - semnul PNȚ, alt partid, și mai "dușmănos" - dar acel semn era mai greu de săpat. Simpatia mai mare pentru PNȚ are o explicație simplă: tatăl meu aducea acasă ziarul Dreptatea, din care citeam, pe nerăsuflăte, criticele și satirele la adresa comuniștilor. După ce ungeam cu cerneală acea gumă, pe partea convertită în instrument electoral, o apăsam pe pereții caselor vecinilor (de pe strada *La doi nuci*), nu înainte de a mă asigura că nu mă vede nimeni. Dacă mă vedea cine nu trebuia? Știam deja cât era de periculos! Mă îndoiesc totuși ca cineva să fi remarcat apariția L-ului pe ziduri, atât de anemic era... Am pomenit mai înainte ziarul Dreptatea: după alegerile din '46 a fost interzis. Rămăsese doar presa obedientă comuniștilor, din care nu aveai ce citi. O notă aparte făcea revista Contemporanul, din care cu adevărat merita să citești (și citeam) Cronica optimistului a lui George Călinescu. Ideile erau - după mine, mare păcat! - vizibile ale unui oportunist: dar măcar erau exprimate cu multă cultură. Și cu stil de mare maestru. Eram contrariat și tulburat..

Mai târziu am fost "cooptat" în UAER (pentru cei care nu știu, Uniunea Asociațiilor de Elevi din România). Nu erai membru UAER, nu existai. Îmi amintesc că cineva mi-a „trasat o sarcină”: în fiecare dimineață, în locul rugăciunii, înainte de începerea orelor, să citesc elevilor dintr-o altă clasă decât a mea, articolul de fond din Scânteia (unele articole erau, cumva, scrise de d-l Brucan?) sau poate din Scânteia tineretului (apăruse deja?). Citeam lucruri în care, de pe atunci, ca ființă normală ce mă socoteam, nu aveai cum să crezi și care, dimpotrivă, te amuzau (piatra de încercare a patriotismului

este dragostea pentru marea - sic! - Uniune Sovietică, (tov. I.V. Stalin este prietenul popoarelor și le știe pe toate, savanții sovietici sunt cei mai grozavi etc.) sau care te oripilau (procese politice înscenate elitelor de tot felul și condamnările cu nemiluita, de la 15-20 de ani în sus etc.). Acesta a fost unul din primele exerciții de duplicitate, obligatorii pentru supraviețuire!

Am urmat, elev fiind, chiar și niște cursuri politice serale, ca "Biografia tov. I. V. Stalin" și "Curs scurt de istorie a Partidului Comunist (b) al URSS", predate de indivizi veniți de aiurea, deosebit de periculoși (dacă îți citeau gândurile?). Din "recomandările" lor: să fim vigilenți (dușmanul de clasa unelțește), să ducem muncă de lămurire cu părinții (bietii de ei, spre deosebire de noi, sunt intoxicați cu idei burgheze) iar în caz de eșec să-i demascăm (turnăm). Nu exagerez nimic...

Nu știu când, nu știu cum, m-au făcut membru al UTM (din nou, pentru neștiutori, Uniunea Tineretului Muncitor). La fel, dacă nu erai așa ceva, nu existai. Unii colegi și-au luat în serios rolul de utemiști, purtându-se mizerabil. Nu-i numesc... "Cariera" mea politică s-a blocat însă aici: nu am devenit membru nici al PMR și nici al PCR, pentru că, întâmplător sau nu, nu m-a obligat nimeni. Am scăpat! Dacă mi-ar fi propus-o cineva, aș fi fost tentat să refuz, motivând că nu sunt destul de "copt" (formulă obișnuită pe atunci). Într-o măsură mi-a priit - pentru că mai puțin constrâns fiind, am făcut în viață aproape tot ceea ce am vrut, dar mi-a și dăunat - pentru că nu am putut nici să urc semnificative trepte ierarhice și nici să fac un doctorat (pentru așa ceva mai trebuia să ai aprobarea oamenilor muncii și mai trebuia să înveți și socialismul științific... brrr!). După '90 - culmea! - o clipă m-am simțit umilit de faptul că nu am fost și eu membru, ca toată lumea: atunci când un important om politic a susținut că PCR ar fi "acceptat în rândurile sale" numai pe cei mai buni dintre cei

buni: ne-membri rămăseseră cei de la mediocri în jos. Măi să fie!

Cum erau unii colegi ai mei de la B...

Alexandru I. Vasile (Chimiz sau Chimis). Băiat foarte sărac, orfan de tată. Copil de trupă. Mic, negricios. Complexat. Erau doi frați: el și Ștefan (mai mic, poreclit Balena, ulterior cu studiile universitare în URSS). Mama lor - așa se spunea - spăla rufe pe unde apuca, pentru a-i ține la școală. În vacanțele mari se angaja ca lucrător la drumuri. Învăța din răspuțeri (nu mi-a plăcut niciodată cuvântul "tocilar"). Odată a luat un 10 de senzație la română, la Enescu, pentru următoarea ispravă: a povestit de-a dreptul remarcabil nu mai știu ce, siderându-ne. Cred că a fost singurul 10 pe care profesorul Enescu l-a dat promoției noastre. A aflat tot liceul!

În ultima clasă am avut un nedorit conflict cu el - nu știu pentru ce copilărie. I-am dat un pumn (iarță-mă, Chimis!). Buza i-a sângerat. Mi-a părut tare rău! Pentru a dramatiza și a fi mai convingător în următorul lui demers, și-a întins sângele pe față. După care m-a reclamat, cred, dirigintelui. Nu am pățit nimic, dar mi-a fost tare frică, pentru că epoca „interpretărilor” politice deja începuse...

Antimia Constantin. Cine și-l mai amintește? Un băiat pistruiat, de la țară, care provenea de la un liceu militar desființat de comuniști. Locuia la o gazdă, lângă casa mea. Eram deseori la el: îmi dădea prune afumate (o specialitate a vrâncenilor). În nu mai știu în ce clasă s-a îmbolnăvit de meningită. A plecat acasă și nu a mai venit niciodată, devenind primul nostru dispărut definitiv... Peste ani, poate prin șaptezeci și ceva, în gara Onești, pe geamul unui chioșc de țigări, stătea scris un nume. Antimia și nu mai știu cum. Era numele vânzătoarei, o persoană tânără. Fizionomia ei mi-o

amintea limpede pe cea a lui Antimia Constantin. Cred că avea și ceva pistțui. Cine să fi fost? Mi-a lipsit curajul s-o întreb...

Bădescu Gheorghe Florin. Fiu de colonel în armata regală română. Pușcărie politică. Nu mai trăiește, mi s-a spus. În epoca de "aur" m-am întâlnit deseori cu el, pe Calea Griviței din București: niciodată, nici el nici eu nu am îndrăznit să aducem vorba despre tragedia vieții lui: el - probabil pentru că nu știa ce hram port, eu - în mod sigur pentru a nu-l face suspicios.

Brezeanu I. Eugen Titus. și el fiu de colonel în armata regală română. "Abonat" la premiul doi. Ne-a părăsit de mult, fără a ne fi cunoscute împrejurările. Avea un frate mai mare. În clasă stătea în rândul de bănci din dreapta mea. Mă înțelegeam foarte bine cu el. În timpul orelor ne aruncam bilețele. Ne confecționasem un soi de ștampile. Pe una din ele, nu știu a cui, scria "ONIX". Ne imaginam că ONIX este însemnul unei organizații secrete, din care noi, chipurile, am face parte... Râdeam amândoi pe înfundate, (se asocia și Răvoiu, și Ianuș de orice tâmpenie rostită de careva prins nepregătit (cel puțin pentru mine, neputința de a-mi stăpâni râsul în timpul orelor a fost un coșmar). Foarte bun jucător de șah, ne bătea pe toți: avea categoria întâi. Foarte inteligent. Fantezist în jocul de fotbal (un cunoscător i-a și spus-o odată, la un joc pe stradă). După terminarea liceului a căzut: ceva de natură psihică. Ultima oară când l-am întâlnit - asta era în piața Buzești din București - mi-a cerut cu împrumut niște bani. O sumă derizorie. Pentru ceva de mâncare. Vorbea un pic alandala. M-a speriat, m-a deprimat. Asta spune tot despre condiția la care ajunsese. Mare păcat...

Florea Traian. Vagi amintiri despre el. Ultima este asta: în ianuarie '65, când am fost la Moscova (unica dată), a trebuit să trecem (eu și însoțitorul

meu) pe la Ambasada RSR. El, Traian, era acolo. Secretar de ambasadă? Nu părea să mă fi recunoscut. Nu știu de ce, întâlnirea mi s-a părut rece. Mă rog, afară erau cam -25 grade...

Holban E. Victor. Fiul preotului Eliade Holban. Un băiat rotofei. Stătea într-o frumoasă casă cu terasă de pe strada Ștefan cel Mare. Avea o soră (ii țin minte sprâncenele negre, puternic marcate). Am fost de multe ori la ei. Pașnic. Prietenos. A suferit cumplit. În clasa a 9-a fiind, șapte zile a fost ținut arestat de Securitate (încă nu împlinise 17 ani!), iar la 29 aprilie 1949, în urma unei plenare regizate de unul din colegii noștri (cum am mai spus-o, am avut și noi asemenea podoabe!), a fost dat afară din toate școlile din RPR, pentru impardonabila vină că nu și-a ales "în mod just" părinții. Adică din cauza originii sociale "nesănătoase". Și a "atitudinii anticomuniste și antișcolărești", așa cum citează el într-o emoționantă scrisoare trimisă nouă, în august 2000. A muncit apoi din greu pentru a recupera și a ajunge la un statut onorabil în viață.

Fiindcă veni vorba de RPR (pentru neștiutori - dar nu-i nici o pagubă! - Republica Populară Română): comuniștii au înlocuit până și certificatele de naștere. Astfel, potrivit noilor și actualelor noastre certificate (cine s-a născut înainte de 1947, nu are decât să se uite în propriul certificat de naștere!), am fi venit pe lume în RPR, nu în regatul României! Pană și părinții și bunicii noștri s-au născut în RPR!

Ianuș C. Dorel (Dașu). Băiatul învățătorului Calm Ianuș. Este singurul unirst cu care m-am întâlnit de cele mai multe ori după absolvirea liceului. Îi țin minte de 58 ani, încă de la admiterea în liceu, când, fără mă mai fi văzut până atunci, m-a acostat în curtea liceului (de ce tocmai pe mine, habar n-am) profetându-mi - poate pentru că arătam tare prăpădit - că nu

voi intra la liceu. Ce copilărie! Pariez că habar nu mai are de întâmplare. Atunci nu l-am iubit. Dar asta a ținut puțin...

Un timp mi-a fost și el coleg de bancă. Înalt, pe atunci și slăbănog. Ochelarist. Mai târziu, cu o inconfundabilă și ușor repezită voce de tenor. Celor care îi pronunțau incorect numele, le-o reteza astfel, ritos: "Numele meu este Ianuș, pentru ca este nume polonez! Nu Ianoș!". Atent observator al celor din jur, un foarte bun caricaturist. Cu un rar simț al umorului. De o locvacitate specială. Totdeauna cu păreri susținute de argumente. Cu idei. Cu gusturi fine. Excelent povestitor - oral și (recentă și surprinzătoare descoperire) în scris (ca mărturie am câteva grozave e-mail-uri de la el). Prietenos, ușor ironic, fără însă să se supere pe cineva. Cu tupeu, în sensul bun. Am jucat fotbal cu el, cu Tupi, cu Brezeanu... Odata, la o oră de geografie - nu cu Tata Baicu, acesta fusese mazilit - profesorul ne-a învățat că în RPR sunt 16 milioane de păsări. Cum RPR avea pe vremea aceea cam tot atâția locuitori, Dorel a observat prompt, spre amuzamentul întregii clase: „fiecare cu păsărica lui... (poate nu a spus-o el: era însă perfect în stilul lui). Acesta a fost - și a rămas- Dorel...

Răvoiu Cecman Vasile (poreclit Țimbirică, nu știu de ce). Si el un băiat necăjit, cu un tată "de-al-doilea" (așa vorbeam noi) dacă nu greșesc. Coleg de bancă. Slab, ca un țâr. Un pic imberb. Copilăros doar aparent, în realitate cu picioarele pe pământ. Așezat, liniștit, cu mult bun simț. Nu cred ca vreodată să fi supărat pe cineva. Memoria lui - de elefant. Participativ. Sufletist. În clasă ne povesteam, ferindu-ne de a fi auziți, ceea ce tocmai aflasem de la posturile străine a căror ascultare era, se înțelege, interzisă. Îi imita pe crainicii de la acele posturi...

Într-o vacanță mi-a aranjat angajarea, pe o scurtă perioadă de timp, la o întreprindere care construia

ceva pentru Securitate (?) într-un sat de munte din Vrancea. Eu nu știam ce am de făcut. Spre deosebire de mine, el deja știa de toate. Atunci mi-a servit o lecție de seriozitate și conștiinciozitate.

Săvescu George. Aflându-mă într-o bună zi acasă la el, mi-a făcut cadou un cristal de galenă, cu care ulterior am reușit - dar cu ajutorul, cu indicațiile și sub supravegherea lui - să-mi încropesc un mic radioreceptor. A funcționat! Bineînțeles, avea și el unul, opera lui.

Mulțumesc, George!

Secureanu Valeriu. Nu mai este. Refugiat din Basarabia. Apariția lui (nu mai știu în ce clasă) a fost pentru toți de-a dreptul șocantă. Nu avea păr, nu avea sprâncene, din cauza unei cumplite boli. Părea cel mai matur dintre toți, se exprima și scria altfel decât noi, poate cu prețiozitate. Cânta - așa simțeam - dumnezeiește la vioară. La o oră de dirigenție, dirigintele (1) profesorul Enescu) l-a rugat să ne cânte ceva.. Și a cântat - cred - Trilul diavolului. Și o melodie populară care, de necrezut, în clipa aceasta când o evoc, îmi revine în memorie. Ne-a lăsat cu gura căscată și pe noi, elevii, și pe diriginte! L-am vizitat așasă de câteva ori. Locuia singur (nu mai avea părinți ?) într-o casă cu cerdac. Câte și cum mai spunea, câte mai știa! Scria, mi se pare, și versuri. Avea și o prietenă. Cei mai mulți dintre noi încă nu aveam. Enigmatic și complex personaj!

Zarnescu I. Iunian (Tupi, Puin). Băiat de colonel în armata regală română. Era de premiul 1 Scria foarte frumos, citea cărți care depășeau posibilitățile vârstei noastre, dar citea și *Aventurile submarinului Dox* (da' cine nu citea dox-urile interzise de comuniștii veniți la putere?). Profund. Gândea înainte de a spune ceva - Și azi face exact la fel. Și spune și scrie bine și precis ce trebuie...

Odată ne-am bătut, desigur pentru

o tâmpenie de care mi-e imposibil să-mi amintesc (astăzi zice că nu știe să ne fi bătut vreodată: nu se poate, e prea delicat pentru a o recunoaște!). Atunci l-am lovit cu creionul foarte aproape de ochi. Semnul făcut i-a rămas destul de multă vreme. Ce oroare! Încă o dată, iartă-mă, Tui!

Avea - pentru că ea nu mai este - o soră, Tuia - mă intimidă, de frumoasă ce era! - colegă cu sora mea, Rea, și cu Poldi Bălănuță, la Liceul de fete. Cred că am fost de vreo două ori la ei acasă: o dată pentru un tir cu arma de salon, altă dată pentru a juca șah. La șah l-am bătut (iartă-mă, Tupi!). Atunci i-am cunoscut și mama: tânără, frumoasă, prietenoasă. Ne-a făcut ochiuri cu mămăliguță fierbinte: nemaipomenite! Chestia cu ochiurile i-am evocat-o recent: a fost impresionat... Îl am în minte și pe tată lui: sever, zgârcit la vorbă, preocupat: era militar, făcuse războiul...

Câțiva colegi evrei: **Gans Ioil și Riesel Heinz**. Ioil era sărac și nu arăta prea bine. Nu știu dacă Heinz era mai înstărit, dar arăta ca opusul lui Ioil: înalt, "malac" (corpulent), cu obraji roșii. Nu ne păsa de faptul că erau evrei, nu făceam - nici eu și nici colegii mei - vreo diferență între ei, evreii și noi, românii. Niciodată - cel puțin eu unul - nu am pronunțat cuvântul acela insultător care începe cu j. Au plecat în Israel. Un timp ne-au trimis scrisori de acolo. Cădeam în admirație, în primul rând pentru felul în care arătau plicurile: pe margini cu dungi oblice, colorate. Nu mai văzusem așa ceva! Pe unde mai sunteți, măi băieți?

Cum erau unii profesori...

Începând cu **doamna Sebastian** de muzică, probabil voi șoca. Înaltă, uscată (de ce mai toate profesoarele de muzică pe care le-am cunoscut arătau așa?), în vârstă, cu ochii vii, pătrunzători. Un pic caraghioasă cu buzele rujate. I se spunea "moarlea"

(vai, ce oribil!). De la ea am învățat să solfegiez. Colegi de-ai mei se chinuiau: deh, muzica, dexteritate cum i se spunea și atunci, nu era nicidecum ușoară! Manualele erau de Magiari și Lungu. Îmi amintesc că mă puneă deseori să solfegiez la prima vedere.

În ultima clasă de liceu, când desigur, nu se mai făcea muzică, tatăl meu mi-a adus un fluier ciobănesc. Unul simplu. Poate neacordat. L-am luat în serios: în două-trei zile am învățat să cânt la el. Cu ce am început? Tocmai cu solfegiile făcute cu ani în urmă, cu doamna Sebastian. Mai târziu, student fiind (la o facultate tehnică), am învățat să cânt - tot singur - la flaut. Făcusem o adevărată pasiune pentru acest instrument. Mi-l doream mult. Primul a fost un flaut din lemn (Ziegler), al doilea - din metal (Boehm). Am urmat și Școala populară de artă, secția muzicală, unde am cunoscut-o (atenție!) pe viitoarea mea soție. Mai târziu am cântat în orchestra de cameră a inginerilor (dirijor - profesorul ing. Petru Ghenghea, cu care făcusem, în studenție, seminarii de termotehnică). La violoncel - ce surpriză! - se afla un alt unirist, Mircea Popa (absolvent cu o clasă în urma noastră), băiatul profesorului Popa de geografie de la ciclul A. Am cântat o dată și pe scena Ateneului. Acela a fost momentul de vârf al "carierei" mele muzicale.

Toate mi s-au tras de la orele de muzică ale doamnei Sebastian...

Părintele Gropnic (nume predestinat) de religie, disciplină desființată de comuniștii materialişti. Am făcut cu el Vechiul și Noul Testament. Veșnic posomorât. Nu l-am văzut zâmbind vreodată. Ne cerea să mergem duminicile la biserică și să ascultăm cu mare luare aminte Sfânta Evanghelie. Trebuia să facem chiar un rezumat al textului evanghelic. Țin minte cum am luat un 10 la el: pentru că am izbutit să descriu întreg conținutul chivotului împărătesc...

Profesorii de matematică: Spănu,

Bercovici, Diaconescu... Un timp a mai fost și Chinchella (așa trebuie scris?), dar ciudat - nu am amintiri în ceea ce îl privește.

Costică Spănu, în primele clase. Avea o cicatrice oblică în zona buzelor: se șușotea că era de la un duel (?!). Odată mi-a dat 6 la un extemporal. Era vorba de o împărțire, la care am greșit prosteste. Și-a motivat nota cu un «nu știi să scazi». M-a usturat respectiva motivare, deoarece nu era adevărată (chiar scăderea?). Dar nu-i port pică...

Martin(?) Bercovici de trigonometrie. Era inginer. Ni se adresa cu «dom'lor!», deși era vremea tovilor. De la el știu trigonometria. O preda extrem de atrăgător (inginereste!), așa încât materia părea ușoară și frumoasă.

Un episod tare trist a fost acesta: Sunând de recreație iar el continuându-și lecția, nedând semne că ar fi auzit, cineva a făcut observația imbecilă «dijraa a sunat...». L-am văzut schimbându-se brusc la față: cred că în clipa aceea ne ura. A doua zi, în clasă au venit câțiva indivizi necunoscuți. A urmat o ancheta înfricoșătoare, cu declarații scrise («lângă cine ai stat, ce ai auzit, pe cine l-ai auzit» etc.). Dacă nu mă înșeală memoria, am fost eliminați toți, pe o săptămână. Dar anchetatorii nu au aflat niciodată cine a fost nechibzuitul (a fost un exercițiu de solidaritate). Unii spun că Mazilu Gheorghe Florin - el nu mai este, bietul - a cărui mama era chiar evreică (sau poate tatăl).

Costache Diaconescu, în ultimele clase. Mare, vestit profesor. Când preda, gesticula larg. Era un om drept. Nu m-a speriat niciodată: teamă mi-era doar să nu mă fac de râs. Conducea un fel de cerc științific al elevilor. M-am simțit foarte onorat, când m-a pus odată să pregătesc ceva despre polinoamele Cebășev... Cursul lui de astronomie din ultima clasă a fost ca o poveste, ne-a făcut să visăm...

Țin minte manualele de geometrie ale lui Cezar Coșnița și Virgil Claudiu.

Grozave manuale! Unul din cei doi fusese, mai de mult, profesor la Unirea. Coșniță chiar îl cunoștea pe Diaconescu al nostru. Ulterior, și pe Coșniță și pe Claudian i-am avut profesori la facultate. Ce profesori!

Ioan Z. Enescu de romană. Ardelean scund, cu un pic de burtă. Extrem de exigent. Extrém de zgârcit cu notele: un 7 sau 8 erau note foarte mari. Ce să mai zic de nota 9! Ce gramatică am făcut cu el! Punea pe cineva să scrie la tablă, după dictare, un text iar noi trebuia să descoperim greșelile. Îmi plăcea procedeul. Ne îndemna adesea: «Povestiți cât mai concis, cu propriile voastre cuvinte!». Ne dădea multe teme pentru acasă, cerea lecturi particulare. În sala de clasă unde am învățat în ultimul an, era o bibliotecă pe ușa căreia, pe o etichetă, scria cam așa: «Donație a profesorului Ioan Zenobie Enescu».

O singură dată a fost la noi acasă, când eram în ultimul an. Nu mai știu pentru ce. Am fost uimit! De fapt a fost singurul profesor care ne-a vizitat. A fost poftit la masă. Închipuți-vă, am stat și am mâncat lângă faimosul profesor Enescu!

Pe un caiet al meu din penultima clasă de liceu era semnătura profesorului Enescu. În stânga, penalizarea aplicată de către profesor („lipsește actualizarea temei”). Deasupra, un fragment din finalul unei opere de Vlahuță. A se remarca modul de scriere pentru actualul *a completa*. Și încă ceva: pe vremea aceea scriitorii erau pe „căprării”: unii progresiști –adică „pe linie”, dar cu „limite” (bieții de ei, nu erau conștienți – ca noi, norocoșii- de rolul proletariatului și a partidului său), alții nu, adică reacționari. Consemnul era ca totul să fie politizat, „reconsiderat” cum i se mai spunea. Iar limba de lemn apăruse deja, trebuia asimilată din școală...Apoi nu se mai făcea Arghezi. Blaga și Bacovia nu existau, Eminescu era cenzurat...Erau „valabili” Sahia („Uzina vie”), Neculuță (poetul cizmar).Cei mai buni erau

scriitorii sovietici (Șolohov, Ostrovski...et ejusdem farinae).

Peste ani, prin optzeci și ceva, m-am întâlnit cu fiul lui Enescu, profesor universitar de matematică la Universitatea din Iași. Și el fost unirist: terminase Unirea cu câțiva ani înaintea mea. Eu îl cunoșteam, el pe mine, firește, nu. L-am întrebat dacă este fiul profesorului Ioan Z. Enescu. Surprins mi-a confirmat. I-am spus că tatăl său mi-a fost dascăl de română: a fost foarte mișcat...Am zis „firește”, pentru că pe vremea aceea era o prăpastie între noi și elevii din clasele mai mari. Sau așa ni se părea. Ultimii știau mai multă carte, se bărbierau, se plimbau cu fete... Ne băgau în seamă doar în mod excepțional.

Constantin Mavrodin de franceză. Masiv. Sobru. Serios. Exigent dar și cumsecade. În ultimii ani nu mai scotea o vorbă românească și făcea bine. Vorbea franceza cu o pronunție elegantă, curată, pe care o invidiam și ne-o doream. La intrarea în clasă ne saluta cu un ceremonios „bonjour, messieurs!” (niciodată „camarades”), după care ne invita să ne așezăm cu un politicos „asseyez vous!”. Orele de literatură franceză erau excepționale.

Câtă franceză știu, exclusiv acestui distins profesor i-o datorez.

Franceza m-a ajutat mult în carieră. La fel ca matematica, fizica, româna, muzica...

Am studiat nenumărate texte tehnice în franceză, aproape fără dicționar. Uneori, în străinătate, eram întrebat de partenerii străini de unde cunosc franceza. Răspundeam – având, un pic, senzația că nu sunt crezut- că am învățat-o în liceu, și subliniind că numai acolo. Ca omagiu pentru profesorul Mavrodin.

Doamna Elena Șendrea de latină (limbă numită moartă de către comuniști). Mică, delicată, fină, inimoasă. Limba latină - grea, dar frumoasă (sau invers). Trebuia să te „întrebuințezi” serios pentru a înțelege un text. Fără solide cunoștințe de

gramatică, era imposibil de tradus textele acelea atât de compacte și de exacte: era ca la descifrarea unei criptografii. Am fumat prima oară din cauza latinei: ca „plată” pentru că i-am dat să copieze exercițiul meu de la latină, un coleg –nu mai știu cina, bătu-l-ar să-l bată! -m-a ispitit cu un Camel: o porcărie!

Ani de zile am regretat că nu am în casă(pură întâmplare) dicționare de limba latină, pentru a verifica originea câte unui cuvânt românesc (proveniența cuvintelor –un hobby al meu). De la o mătușă trecută în lumea dreptilor, am moștenit un dicționar latin-român al lui Demetriu N. Preda, din anul 1870(nici o greșeală!), ediția a doua. O minunăție! Astăzi, răsfoindu-l, îmi revin în minte, uimindu-mă pe mine însumi, conjugările unor verbe (acum citez din memorie, pentru verbul *esse - a fi: sum, es, est; sumus, estis, sunt*), formele curioase ale unor verbe, la anumite timpuri și moduri (ca exemplu, tot din memorie citez: *fero, ferre, tuli, latum* pentru *fero - a purta*).

Doamnei Șendrea îi datorez respectul meu special pentru limba latină...

Ștefan Baicu, de geografie. I se spunea Tata Baicu. Masiv. Față cenușie. Mers apăsător, negrăbit, cu pași mari. Încălțăminte cu scârț. Stârnea spaimă mare. La o oră: „Din ce sunt făcuți, mă, munții Dobrogei? Tu. ? Doi!?”. Nu știu câți de doi a dat în ziua aceea. După care ne-a servit răspunsul: „Din pilaf,... gugumanilor! ”Eu nu am fost întrebat, scăpasem ca prin minune. Alta: „În ce direcție poți merge de la polul nord?”. Speriat, cel întrebat a dat răspunsul idiot: „Ăă... spre est, dom' profesor.” „Doi!”. Altă dată, teză: «hartă Turciei». Pentru acea hartă am luat uluitoarea notă 9. Elevi din clasele mai mari au intrat în clasă, în recreație, curioși să-l vadă pe norocos, adică pe mine. Atunci l-am iubit. Mi-a trecut altă dată în catalog nota 2, pentru că elev de serviciu fiind, am uitat să ud cârpa de șters tabla.

Numai atât despre profesorul Baicu? Nu tocmai... Odată l-am văzut într-o împrejurare absolut neașteptată: în hala din piață, la coadă la brânză. Era destul de departe de mine. L-am salutat respectuos. M-a văzut și - uluitor! - mi-a zâmbit (stânjenit oare?). Nu mi-a venit să cred: Baicu mă recunoaște? Baicu zâmbește? Ei, Baicu, la piață? Cumpără? Mănâncă? Dintr-odată am avut revelația omului Baicu...

Avea o casă frumoasă, pe stradă care se făcea din Ștefan cel Mare. Uneori treceam prin fața acelei case, dar numai pe trotuarul de vizavi, cu sfială.

Alungat la Mărășești după reforma învățământului, făcea naveta cu trenul. Mi s-a strâns inima când am aflat, pentru că îmi imaginam cât trebuia să sufere... A fost înlocuit cu alt profesor - na, că-mi scapă numele! - cu multe clase sub Tata Baicu. Peste ani, de câte ori mergeam la Focșani, la sora mea, o întrebam despre profesorul Baicu: mă bucuram aflând că trăiește. Dar nu am avut niciodată tăria să trec ca din întâmplare prin fața casei sale, cumva pentru a-l vedea, a-l saluta, a-i aminti (nu cred că ar fi trebuit) că i-am fost, cândva, elev și a-l asigură de neștirbitul meu respect...

Profesorii de istorie: **Urzică, Florențiu, Chiriac, Constantinescu (Attila)**

O mărturisire: nu m-am dat în vânt după istorie...

Moș Urzică. Profesor de modă veche. Bătrân... La teze ne supraveghea fie suindu-se pe catedră, fie prefăcându-se ca privește distrat pe fereastră, dar de fapt observându-ne prin reflexie pe sticla geamului. Deodată auzai: „te văd, te văd!”. Cineva i-ar fi răspuns dată, cu impertinență: „te-aud, te-aud!”

În viața mea am copiat în două rânduri, fără succes de fiecare dată. La Moș Urzică a fost așa: am copiat din războiul celor două roze în loc de războiul de 100 ani, sau invers. Am luat un meritat și usturător 4... Altă

dată s-a întâmplat la o teză (sau extemporal) la Igienă: am copiat - tot aiurea - și am luat 5. A fost învățătură de minte pentru viitor...

Florențiu: mărunț, slab, cocoșat, urât. Îmbrăcat cu ceva care îi era prea larg. Înfățișare de ilegalist proaspăt eliberat. Scăpa stropi de salivă când rostea lecția. Își mișca într-una o mână, pe verticală, cu palma desfăcută și cu degetele lipite, tăind aerul ca Lenin din fotografiile în care indică maselor ce au de făcut: aveam vago impresie că încerca să-l imite. Sunt sigur că avea convingeri comuniste. De aceea îl socoteam foarte periculos. Nu era de glumit cu acest personaj. Îmi inspira teamă...

Chiriac. Excelent povestitor de istorie. Știa o mulțime de lucruri din culisele istoriei: bârfe și picanterii de tot felul, nescrise în manuale, pe care ni le etala fără să consulte vreo hârtiuță, în picioare în fața clasei, veșnic cu mâinile în buzunarele de la pantaloni, cu comentarii însoțite de sarcasm sau de umor fin, după caz, fără să ne ceară să le reproducem în extemporale sau teze. Despre el, numai de bine

Constantinescu (Attila). Cu mustață mare, neagră. De o exigență criminală. Crud, își merita porecla. Preda cu detalii în exces. Se pare că ajunsese la Unirea, dat afară din învățământul universitar. Umbla vorba că bea de stingea (că doar era vin pe toate drumurile, în Focșani!). Odată a scos în fața clasei cam zece elevi după care, aliniindu-i, le-a pus fatala întrebare: «Care au fost fiii lui Bogdan cel Chior?». Vai, nimic! Jap, jap, a urmat câte o pereche de palme pe obraji nefericiților și câte o notă de 1. Palmele au fost administrate cu metoda: o mână și-o apropiă încet de grumazul viitoarei victime, pentru a-i distra atenția, după care iute, cu cealaltă mână, plesnea fiecare obraz, pe rând. Întâmplător, eu nu am fost între aceia. Și parcă mi-e și acum ciudă, pentru că, tot întâmplător, cunoșteam răspunsul: Alexandru Cornea (mi se părea un nume straniu

pentru epoca lui Bogdan cel Chior), Alexandru Lăpușneanu, Ștefăniță...

Doamna Prodan de naturale. Totdeauna proaspătă. O găseam frumoasă, atrăgătoare. Ne plăcea: doar nu eram misogini... "Golani" (cei mai înalți, din fundul clasei) făceau și anumite observații... Ne-a învățat biologia, geologia (ultima nu mi-a plăcut, mi se părea imposibil de învățat!). Am motive să cred că, la final de liceu, a rămas cu o nedrept de proastă părere despre mine, și nu știu de ce. Poate o confuzie: doar avusesem note foarte bune la ea!

La naturale a mai fost și **doamna Mărgărit.** Mai țin minte și acum nume științific ca *psalotta* (cu doi de t?) *campestris* (ciuperca de bălegar), *allium cepae* (usturoiul), *quercus sessiflora* (arboarele de plută)...

Bălănescu (moș Bulău) de fizică. Înalt, slab, bătrân, ușor demodat. Făcea lecții și laboratoare interesante. Se enerva ușor când simțea că nu este înțeles. Elevii profitau de bonomia lui și îl cam luau peste picior. Urât! Odată, în ultima clasă, adus la exasperare, m-a amenințat că-mi dă nota 1, pentru că suflasem unui coleg. Și chiar suflasem fără pic de rușine, în văzul și auzul lui, eu fiind în prima bancă...Nu a trecut acea notă în catalog, deși o meritam.

Mulțumesc, domnule profesor!

Dacă după terminarea liceului am avut de-a face cu fizica (și, adaug, eu matematica)? Oho, și cum încă! Așa, mulți ani m-am ocupat cu aplicarea ultrasunetelor (mai țineți minte orele de acustică?) în defectoscopie... Și cu aplicarea proprietăților punții Wheatstone la măsurarea tensiunilor mecanice... Și cu aplicarea mecanicii în Rezistența materialelor, la catedră, în Politehnică... Și cu aplicarea amintitelor discipline la metoda elementului finit, domeniu de vârf în care am ajuns să creez programe cu extrem de multe și sofisticate calcule pe PC (refugiul la vârsta de 68 ani, în lumea virtuală a PC-ului, este ultimul

meu mare hobby), în parte pentru a-mi câștiga existența dar, mai ales, pentru propria-mi insolită, secretă satisfacție...

Popa de desen. Un foarte bun, serios și exigent profesor. Pictor. Ne-a fost și diriginte. Odată, pentru nu știu ce ispravă, mi-a tras vreo câteva la palmă, cu linia „pătrată” (o riglă cu secțiunea un pătrat). În ultimul an de liceu mi-a cerut să fac un fel de gazetă de perete pentru o biserică, cu texte biblice legate de pace (pe vremea aceea, toată lumea lupta pentru pace...). Am executat-o pe calculator. Culmea, preotului chiar i-a plăcut. M-a răsplătit, împrumutându-mi să citesc o carte - de Cronin sau de Sienkiewicz, nu mai știu - despre care spunea că este rară. Și că nu trebuie să afle nimeni, pentru că putea fi periculos să fi prins că citești așa ceva...

Juma. Numele lui era Lupu, dar nimeni nu-i spunea așa. Își lua foarte în serios rolul de profesor de gimnastică. Ne punea să facem de toate: să alergăm, să sărim, să jucăm fotbal, baschet, handbal... Ora de sport era o bucurie pentru mine. Îmi păream a fi totuși un elev oarecare, nu știu de ce.

Ne-a obligat să îndeplinim normele sportive pentru obținerea inșignei GMA («gata pentru muncă și apărare»). Între norme era și înotul. Nu știai să înoți, trebuia să schiezi: eu eram din categoria asta, dar de unde să știu eu a schia, tocmai în Focșani și încă în acele vremuri? Am «schiat» pe strada pe care se afla liceul de fete Cuza Vodă. Penibil, catastrofal! Și culmea, am luat inșigna GMA de aur.... De atunci, niciodată nu mi-am mai vârat picioarele în schiuri.

Când iarna era prea frig, ne ținea în clasă. Așa, odată, ajunându-i la urechi ceva, Juma l-a încercat pe Toto Nicolau (dispărut, săracul), punându-l să răspundă la o suită de întrebări de genul: în ce an a. fost olimpiada cutare? dar care este recordul olimpic? cine îl deține? de când?

Făcându-ne praf, Toto a răspuns cu o mare siguranță de sine și foarte exact, având confirmarea lui Juma, uluit și el, cu neașteptat de multe amănunte care, de altfel, nu i se ceruseră...

Adgemian, profesorul de rusă. Cu porecla «Miagkiiznak» (semnul moale din alfabetul rus). Nu știu de unde a venit. Un om cumsecade. Poliglot: cel puțin armeană, rusa, turca, tătara, româna. Așa se lăuda, și mă impresiona.

Rusa era obligatorie. Din motive esențialmente politice. Fiind conștiincios, aveam note mari la rusă (ceva amuzant: Toto Nicolau, care cunoștea rusa din familie și care chiar făcea conversație în ore cu Adgemian, uimindu-ne, avea note mici: de lene, nu-și făcea temele....). Rusa mi-a folosit în carieră. Ceva deranja însă la Adgemian: nu scăpa ocazia - când se iveră - să ne bage în cap ideea că nu știu câte din cuvintele de largă circulație ale limbii române (și era vorba de un procent întristător de mare) provin din limbile slave iar noi trebuia să fim fericiți pentru asta. Venise timpul contestării latinității limbii noastre...

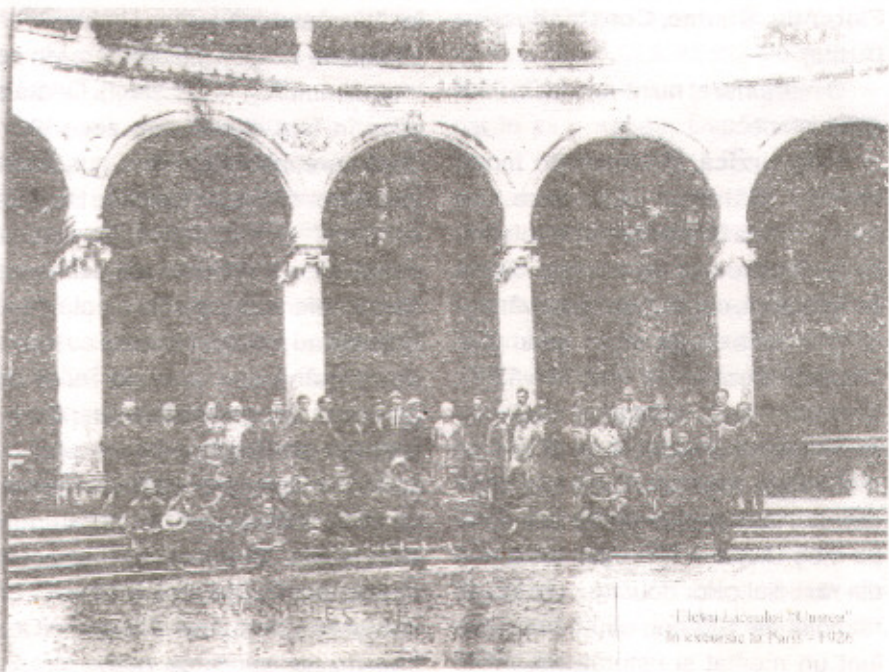
Moș Țăcălie. Nu-i cunosc decât porecla. Fost profesor de română,

pensionar. Tare bătrân, dar sprinten. Slab, mic de statură. Îngrijea de biblioteca liceului (mi se părea foarte bogată: rafturi până în tavan - sălile liceului erau foarte înalte - doldora de cărți). De ce îl evoc? Eram odată în sala de lectură a bibliotecii, doar eu și Moș Țăcălie. Am cerut o carte de nuvele de Slavici. Am început să citesc. La un moment dat, din cauza unui pasaj comic, am izbucnit în hohote de răs. Un răs adevărat, sănătos. Trăiam intens textul acela, intrasem cu totul în atmosfera întâmplării din carte... și, am mai spus-o, când mă porneam pe răs, nu mă mai puteam opri. Așa s-a întâmplat și atunci. Ei bine, asta l-a scos cu totul din sărite pe Moș Țăcălie, care, zbirând, mi-a azvârlit următoarele cuvinte de ocară, cu tonul în prima parte în urcare, apoi în coborâre, repezit, cam cum făcea marele George Călinescu: „Țara gemeee, ... iar măgarul dă cu copitaaa!”

Râsul mi-a pierit

Avea dreptate, țara gemea. Dar Moș Țăcălie, săracul, credea sincer că sunt un măgar nesimțitor. Nu era adevărat și asta m-a durut întru câtva.....

VLADIMIR ȘERBAN, fost elev al liceului Unirea din Focșani

Profesorii mei de matematică

*M*i-am iubit toți profesorii de liceu, de la toate materiile. Și mi-e

dragă amintirea lor. Îi văd din ce în ce mai clar și îi înțeleg din ce în ce mai bine, cu cât trec anii și mă apropiu mai mult de lumea în care sunt ei acum, plecați mai devreme sau mai de curând. Fiecare din ei a șlefuit, în felul său, o părticică din ființa mea primitivă și neștiutoare și mă surprind devenind, cu trecerea timpului, din ce în ce mai mult ceea ce au dorit ei să facă din mine. Poate prea târziu am simțit limpede dragostea și priceperea lor de a mă modela și de a-mi transmite mie, copilului crud, mai apoi adolescentului descumpănit, cât mai mult din ființa lor integră și înțeleaptă. Eu nu i-am înțeles întotdeauna, iar ei m-au iertat și au continuat să mă călăuzească cu tact și răbdare, dându-mi cu generozitate tot ce aveau

mai bun, știind sigur că, într-o zi, voi înțelege truda lor și poate, voi restitui altora, sub cine știe ce formă, căldura și energia primite de la ei. De ce am ales atunci să scriu aici numai despre profesorii de matematică?

Mai întâi pentru că acesta a fost primul impuls și cu timpul am căpătat încredere în ceea ce vine spontan din abisul ființei mele, din acel laborator și stat - major secret al fiecăruia dintre noi despre care știm atât de puțin, dar care ne veghează și ne completează surprinzător, în tot ce gândim și facem.

Apoi pentru că, spre deosebire de alte materii din cursul inferior, care au fost reluate în cursul superior de liceu,

matematica a reprezentat o continuitate permanent crescătoare pe parcursul celor opt ani, începând cu

care se înșirau unii după alții în orele de curs, de seminarii sau de consultații. Deși nume mari (Petrescu,

Teodorescu, Dinculeanu, Ionescu-Bis și alții) nu reușeau - în sălile mari, cu peste o sută de studenți veniți din toate colțurile țării - să așeze între noi atmosfera caldă și familiară a orelor de clasă din liceu. Matematica s-a apropiat de sufletul meu și pentru că, în anii de după blestemata reforma a învățământului, a fost poate, dintre toate materiile, singura pe care n-a murdarit-o aripa neagră și grea a politizării școlii, care atinsese - mai ales în ultimii ani ai liceului - aproape toate obiectele: limbi, istorie, științele naturale și chiar unele dexterități. Primele ore de matematică, din clasa întâi de liceu le-am făcut cu profesorul Spănu. Înalt, cu o frunte proeminentă și cu o cicatrice adâncă pe în obraz, era bucovinean și avea o

aritmetica primei clase și oprindu-se, din păcate, la analiza combinatorie din ultima. Această continuitate a fost asigurată și acoperită prin cei cinci profesori: Spănu, Chinchella, Rotani, Bercovici și marele Diaconescu, atât de diferiți ca oameni, dar atât de iscusiți, fiecare în felul său, în a face fluentă această disciplină pe parcursul întregii etape liceale. M-am oprit la profesorii de matematică și pentru că, după liceu, la facultate, am continuat timp de doi ani studiul matematicii, putând face o paralelă între dascălii din liceu și cei care le-au urmat, între orele liniștite de clasa de la Focșani și cursurile ținute în grabă, de profesori

vorbă cumva diferită de a noastră. Ne-a recomandat să cumpărăm Aritmetica de Andronic și Dumitrescu, carte de format mare, cu coperti albe scrise cu roșu și albastru. Era blând și înțelegător și ne privea, parcă, din altă lume. Avea doi băieți, ambii pe vremea aceea, elevi în clasele mari, dintre care, cu cel mai mic, Aurel, aveam să colaborez mai târziu, în anii '70-'80 la metrou unde era inginer proiectant în instalații de siguranță a circulației și electronică. Acum câțiva ani a murit și îmi pare rău că, atunci când lucram împreună, n-am discutat mai mult despre tatăl său. Profesorul Spănu avea un hobby. Își înjghebase

acasă un atelier unde, în timpul liber lucra tâmplărie, pasiune pe care, cu ani în urmă, o avusese și marele rege Carol I. Imediat după război familia profesorului Spânu a plecat din Focșani și auzisem că a devenit conferențiar la Politehnica din Timișoara unde era foarte apreciat. Mă întreb și acum ce va fi determinat plecarea lor din Bucovina și ce i-a împins, mai apoi, atât de departe de noua graniță cu rușii?? Profesorul Spânu îl remarcase pe Jules Brezeanu ca pe un copil cu înclinații neobișnuite pentru raționamente matematice, - ceea ce mai târziu s-a confirmat din plin. Îmi reamintesc scrisul delicat și egal al lui Jules în caiete și la tablă, ușurința și viteza cu care dezlega problemele și exercițiile. Bietul Jules! În clasa a doua, când în clădirea liceului fusese instalat spitalul rusesc de război, făceam orele în școala primară de pe str. Cotești, cea dinspre barieră. Lecțiile de matematică le făceam cu profesorul Chinchella, un italian subțire, cu părul încăruntit, pieptănat într-o parte. Avea o ținută controlată și distinsă. Cu el am început algebra, dacă nu mă-nșel, după manualul lui Hollingher. Vorbea românește cu un accent pe care nu prea părea preocupat să-l elimine. Despre profesorul Chinchella știam că venise din Italia ca atașat al ambasadei lor la București și că, pe la începutul anilor '30 se îndrăgostise de o fată din Mărășești cu care se căsătorise și aveau o fiică, Maura, cam de vârsta noastră. L-am mai întâlnit odată sau de două ori în casa familiei Tatovici unde venea și uneori cânta acompaniindu-se la pian. Din clasa a treia până într-a cincea ne-a fost profesor de matematică "Nea Vasilica Rotaru". Durduliu, rubicond și cu o mustață scurtă, întotdeauna destins și vesel, gata oricând să ironizeze cu blândețe micile noastre nerozii sau neputințe, dar cald și bun. Cu el am început geometria în spațiu (după manualul de Raclis, Claudiu și Cosnița, ultimul fost profesor la Liceul Unirea), în primele lecții

predându-ne câteva noțiuni de geometrie proiectivă. El ne-a învățat să notăm cu S vârful conului și al piramidei și că asta vine din franceza (somet = vârf), că intersecția dintre planul horizontal și cel vertical se notează cu L - T care vine tot din franceza și înseamnă ligne de terre etc. Cu el am început primele noțiuni de analiză prin discuția sistemelor de ecuații și a trinomialului de gradul doi, din nefericire doar atât, pentru că noua programă, impusă de „reformă” eliminase, odată cu seria noastră, noțiunile de analiză și analitică cu care urma să ne întâlnim mai târziu, în primul an de facultate. Spirit didactic și profund uman în relația cu noi, copiii, ne dojenea, atunci când trebuia, cu bunăvoință și dragoste. Fiu al județului Putna, dintr-o comuna a podgoriei, era - după câte auzeam atunci - un iubitor al reuniunilor prietenești în care, la un pahar de vin bun, se discuta îndelung. După clasa a V-a, prin anul 1948, a fost arestat ca țărănist militant și apoi nu l-am mai văzut. Am auzit că, după detenția politică, a fost aruncat la o școală generală din județ și a murit la scurt timp după aceea. Târziu, prin anii '90, i-am cunoscut un nepot de sora, (ing. Adrian Pantazescu) cu care semăna foarte bine și care după 1996 a fost timp de patru ani vice-primarul sectorului 2. Discutam adesea despre Vasile Rotaru și despre Liceul Unirea din Focșani în care ing. Pantazescu, focșănean și el, învățase înainte de facultate. Vasile Rotaru a fost, poate și prin forța împrejurărilor, persoana centrală a pregătirii noastre matematice, atât prin faptul că s-a întâmplat să-l avem profesor într-o etapă determinantă a vieții noastre - eram în plină pubertate când ființa umană își pune cele mai multe probleme, încearcă să-și evalueze zestrea genetică și să-și ia o direcție în viață - cât și prin frumusețea pe care, cu ajutorul lui „Nea Vasilică” o descopeream în cele mai atractive și interesante capitole ale matematicii de liceu, pe care el ni le înfățișa în stilul sau specific, relaxat și foarte agreabil.

Trigonometria am început-o cu Bercovici, un inginer petrolist care, din motive de sănătate părăsise viața dură de schela-și rafinărie. Era mic de statură și avea un mod aparte de a vibra, labial, sunetul R, spre amuzamentul nostru. În scurtul timp cât ne-a fost profesor s-a străduit să ne facă să pricepem ceea ce știa el. La ore se exprima într-o manieră inginerescă, domeniu la care se referea adesea cu exemple care ne interesau și ne atrăgeau, ceea ce poate explica într-un fel faptul că, din cei care am terminat seria „B”, peste o treime am ales să devenim ingineri. Pregătirea matematică a seriei noastre s-a intensificat în ultimele două clase de liceu, când la orele de algebră, trigonometrie și geometrie venea, elegant, sobru și impunător, Costache Diaconescu. Era ultima etapă a liceului, după care avea să urmeze admiterea la facultate. Cum o mare parte a foștilor colegi de clasă își doreau să se înscrie la facultăți tehnice, interesul pentru matematică și pentru orele pe care le ținea Costache Diaconescu, era de înțeles. Statura athletică, voce profundă și măsurată, figura luminoasă, ordine perfectă în tot ce spunea sau scria și desena pe tablă, timpul petrecut în prezența lui Costache Diaconescu părea întotdeauna prea scurt și clopoțelul care anunța recreația suna prea devreme. Sunt sigur că chiar aceia dintre noi care se îndreptau spre alte facultăți decât cele în care, la admitere se cerea matematică, l-au iubit și l-au stimat pe Diaconescu pentru rigoarea cu care își onora profesia și pentru modelul de ținută și comportament pe care îl reprezenta. Când am fost admiși în Liceul Unirea, în anul 1943, era director Costache Diaconescu. Instituise o disciplină care se simțea peste tot: în comportamentul elevilor, în curățenie, în rigoarea și ținuta profesorilor, în absolut tot. Probabil era o notă comună a tuturor instituțiilor de învățământ din vremea aceea, care apoi, s-a estompat până s-a ajuns la

starea dramatică în care e azi școala românească. Costache Diaconescu nu a avut copii. Soția lui era profesoara de desen, o persoana scundă - căreia i se adresa tandru spunându-i Fluturaș - împreună cu care putea fi văzut uneori pe Strada Mare. Își iubea elevii, ceea ce nu-l împiedica să fie uneori foarte dur cu cei care perturbau ordinea din ore, sau trebuia neapărat treziți la realitate și puși pe direcție. Noi l-am avut profesor târziu, când în scoli bătaia nu mai era permisă, dar știm că înainte de 1948, Costache Diaconescu făcea ordine imediat, chiar în clasele mari, cu cate o palmă grea sau cu o urecheală prelungită. Așa procedau și alți profesori pe vremea aceea și n-am auzit pe cineva să fi fost „marcat psihic” sau „depersonalizat”. Dimpotrivă! Atunci când era întâlnit pe strada și era salutat, Diaconescu își ridica pălăria și se apleca ușor, cu un surâs discret și reținut. Nu știu pe cineva dintre foștii

colegi să se fi meditat la matematică pentru a fi admis în facultate, fiindcă nu era nevoie. Și nu știu să fi căzut cineva la admitere din cauza matematicii. Eram bine pregătiți și toți am reprezentat, cel puțin onorabil calitatea de absolvenți ai Liceului Unirea din Focșani și de foști elevi ai lui Costache Diaconescu. Profesorul Diaconescu era bine cunoscut în București. Știu sigur că la Politehnica din str. Polizu, mari matematicieni ca Pantazi, Caius Iacob, Ciorănescu, Teodorescu sau Moisil, atunci când aflau că vreun student terminase liceul la „Unirea”, nu pierdeau ocazia să amintească elogios numele Profesorului Diaconescu. Venit pe lume în vatra curată a unui sat putnean, Costache Diaconescu a trăit mulți ani! Cred că a fost printre ultimii dintre foștii noștri profesori care a părăsit această lume. A fost o figură luminoasă, om și profesor model, exemplu emblematic pentru ceea ce

era intelectualul ridicat din zona rurală și format în vremurile normale și de glorie ale istoriei României.

*

**

În rândurile de mai sus am încercat, cu modestele mele puteri, să evoc figurile care au dominat pregătirea noastră (m-am referit tot timpul numai la seria „B”) în domeniul fascinant și miraculos al matematicii, disciplină care ne-a însoțit pe mulți dintre noi, sub forme variate, de-a lungul întregii noastre cariere. Poate n-am reușit exact ce-am vrut, poate am omis aspecte importante, amintind și lucruri fără mare semnificație. Ori, datorită trecerii timpului am strecurat, fără voie, unele inexactități. Dorința mea a fost - și rămâne - să îndreptăm, în acest amurg de viață, un gând smerit și recunoscător către toți cei care ne-au fost adevărați părinți și care ne privesc acum, de aproape, din lumea umbrelor...

DOREL JANUȘ

Perle de la bacalaureat și alte examene

Poporul român s-a format prin căsătorirea bărbaților romani cu fetele dacilor și invers.

*Țăranii lui Creangă vorbesc o limbă fără greșeli de ortografie.

*Văzând-o singură pe drum pe Vitoria, țăranul a avut impresia că e nemăritată și s-a comportat în consecință.

*Caragiale este autorul schițelor și nuvelor sale, ca să nu mai vorbim de teatru.

*Anotimpurile care apar mai des în opera acestui mare poet al naturii sunt : primăvara, vara, toamna și iarna.

*Cea de-a doua fază a creației lui Eminescu s-a deosebit de prima și a urmat după aceasta.

*După moartea părinților săi, Creangă și-a trăit viața în continuare până în ultimii ani ai vieții lui.

*Personajele din "Neamul Șoimăreștilor" sunt reprezentative pentru secolul XVII pentru că au trăit epoca aceea.

*Romanul "Răscoala" culminează la sfârșit cu un deznodământ tragic.

*Din cauza condițiilor grele, Eminescu a murit de foame toată viața.

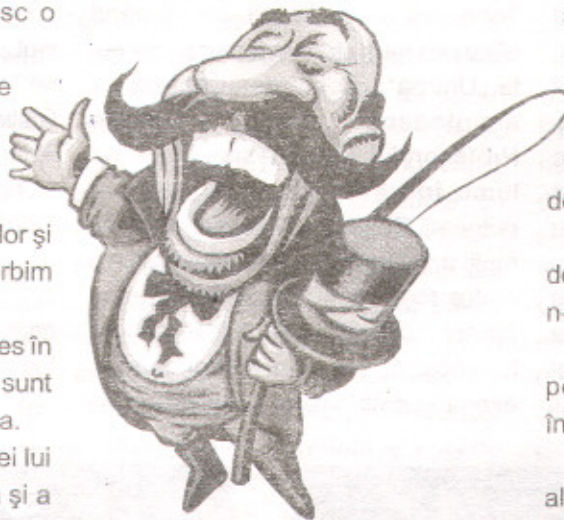
*În poezia lui Topârceanu găzele, gândacii și insectele, cum e coțofana, stau de vorba: "Ce ne facem fetelor?"

*Poetul cânta satul de care nu te mai poți despărți odată ce l-ai părăsit.

*Cruciadele sunt niște războaie organizate de papalitatea nobilimii din orientul de apus pentru cuceriri de teritorii.

*Datorita faptului că Lapușeanu chinuia pe boieri tăindu-le nasul, urechile, mâinile etc., el le-a devenit antipatic acestora.

*Ludovic al XVI-lea era regele țării. El ținea cu Franța deoarece era bun prieten cu Danton. Țărănimea era

împotriva Franței deoarece Franța voia să ocupe țara lor. Insurecții din Paris auzind că Ludovic al XVI-lea ține cu Franța, la 1 august 1792 au propus să fie spânzurat. Franța devine republică!

*Coșbuc cânta fetele care vin la râu cu fusta ridicată până la brâu.

*Pașa Hassan este rugat de Mihai să lupte ei amândoi, dar el fuge mișelește și se luptă prin intermediul oștilor.

*Viața albinelor e primejduită meru de insecte ca : țânțarul, viespea, șoarecele și urșii care se urcă în fagi unde sunt albinele strânse în colonii și depun miere.

*Mie îmi plac poveștile -scrie un elev de 10 ani- fiindcă au în ele un melancolism care mă face să dorm.

*Îmi plac poveștile - scrie colega lui de bancă - fiindcă sunt cu zâne la care câteodata visez că sunt chiar eu.

*Romantismul apare într-o epocă de frământări cataclizme în care

omul, cel mai nobil animal, este ridicat în slăvi.

*Caragiale caracterizează personajele sunt chiar prin contrastul acestora de a părea ceea ce în realitate nu ești, totodată chiar prin vorbele personajelor, autocaracterizarea sau prin limbajul defectuos al personajelor și prin vorbele altora despre aceștia.

*În secolul al XV-lea limba vorbită de popor era considerată vulgară și n-o vorbea nimeni.

*Întâmplările povestite s-au petrecut vara trecută, mai exact într-un sătuleț oarecare.

*În "Pastel" vedem o bătrână care aleargă agale prin liniștea nopții cu tăciuni aprinși în mână.

*Ca orice poezie simbolistă, aceasta poezie a lui Bacovia ca lungime este scurtă.

*Așa cum arăta Ion Creangă, în familiile de țărani, bărbații erau numai niște sărmani ajutători asupra de femei.

*Mircea cel Bătrân sta la un discurs cu Baiazid. Acesta îl primește cu obrăznicie și-l face în tot felul, ca pe o albie de porci.

*Și așa, dând de bucluc țăranul din "Arendașul român" pleacă mulțumit acasă.

*Poema "Miorița" circula pe bază orală, adică nu a fost scrisă din motive tehnice.

*În codru, acolo unde românul și-a aflat totdeauna un sprijin, își va găsi și tânăra fată fragii și căpșunile ei.

*Fata de țăran descrisă de George Cosbuc este o realitate palpabilă.

*Ciobanul "Mioriței" a spus ca la cap să-i puie diferite fluier.

*Eminescu arăta că fonfii, flecarii și gușății se adunau în sfatul țării să-și satisfacă nevoile.

*...Sinteza este o comparație. La teză nu scriem că la Eminescu găsim... la Labis găsim nu știu ce. Sau că la Eminescu găsim vara și la ăla altceva. Nu așa se face o sinteză. Principalul e să nu fie greșeli de ortografie.

*Pastelul nu este în fond decât sufletul poetului îmbălsămat în natură.

*Cei care comit greșeli sunt penibili de pedeapsă.

*Primăvara e cald și păsărelele se întorc din țările călătoare.

*Datorită geniului său, Ion Creangă a ajuns să fie tradus în toate colțurile țării și chiar peste hotare.

*Spre deosebire de tragedie, într-o comedie deznodământul se termină de obicei vesel.

*Căci, în definitiv, ce reprezintă un milion ? Ia, șapte-opt sute de mii, colo!

*Atunci când un Aprod Purice îi dă calul său, acesta se face movilă pentru ca mai târziu să ajungă boier.

*Bătrânul Dan trăiește într-o peșteră care-i dă un aspect grotesc.

*Tipătescu se purta cu nevasta lui Trahanache așa ca și cum ea n-ar avea soț. Îi trimite scrisori de amor, vorbesc amândoi ca niște îndrăgostiți și așa mai departe.

*La începutul piesei, Cațavencu este agresiv pentru a admira scrisoarea, iar în finalul piesei când pierde scrisoarea este servil, lipsit de orice gest umil.

*Toate personajele din "O scrisoare pierdută" sunt lipsite de incultură.

*Deseori Caragiale demasca moravurile moșierilor de a da nas copiilor lor.

*Polițistul Prispana vorbește numai cu perle.

*Ora exactă a plecării trenurilor e de obicei mai devreme sau mai târziu, cum e norocul.

*Acolo, la izvor, Labis aude detunătura puștii care constituie moartea gingașei fiare.

*La nunta lui Călin, popa este un bondar leneș și gras care nu-i mai tace gura cântând cântece lăutărești.

*Trebuie să facem o temeinică analiză, nu numai analitică, dar și sintetică.

*Cristofel Columb a plecat în America unde s-a însurat cu o băștinoasă.

*Estuarul este o pâlnie care se bagă pe gura unui râu ca să se lărgească.

Amintiri... Amintiri

Aducând un omagiu marilor și iubiților noștri dascăli pentru harul și abnegația lor, voi încerca să amintesc unele mici scene mai mult sau mai puțin hazlii legate de aceștia:

Eram în clasa a V-a și un domn elev de serviciu pe sală care ne făcuse multe necazuri, a fost luat pe sus, dus în clasă și supus la un "cal bălan" unde fiecare dintre noi a fost obligat să-și dea obolul măcar cu o lovitură de palmă.

Nu după mult timp apare și directorul liceului Ghiță Chiriac cu o falcă în cer și una în pământ:

-Derrrrbedeilor, !!! cine a făcut treaba asta ?

-... .., !!! noi nimic.

-Care a făcut-o, că, de nu spuneți vă zvârrrr afară!!

-... .. noi nimic.

-Să vină frizerul !

Acesta apare și cu mașina de tuns nr. 0 ne face câte o cărare de

toată frumusețea prin mijlocul frezării de la frunte la ceafă.

Aceasta a fost doar prima parte a întâmplării, căci a doua a avut loc acasă unde ne-am luat și diferența dată de părinți de astă dată.

Eram la ora de Istorie Antică... Despre Egipt. La lecție este chemat elevul Mircea Pavelescu.

-Ce religie aveau egiptenii ? întrebă profesorul

-Erau... .. ăăă... .. poligami.

-Cum ? !!!

-ăăă... .. poligloți

-Cum ? !!!

-ăăă... ..(șoptit din bancă) politeiști

La o altă oră de istorie la care întrebam despre una din datele importante la care m-am bâlbâit încurcând cifrele, același profesor Ghiță Chiriac îmi spune în fața clasei cu un zâmbet în colțul gurii (știind că eu cânt la orchestră)

-Măi, Bodnarrule, ție în loc să-ți spun lecția de istorie mai bine ți-o cânt.

La ora de limbă rusă, profesor Adjemian, fost ofițer de cavalerie, un om simpatic, elegant, cu floare la

butonieră, monoclu și uneori cu pantaloni de cizmă și cizme ultralucioase.

Nefiind prea încântat de rusa pe care reușeam noi s-o etalăm ne spune:

-Dragi buieți, voi vurbiți limba rusă așa cum vurbeam eu la început rumânește.

-Iu spuneam: doi io moi, două ouă mouă, doi oi moale sau două oi moale dar niciodată două ouă moi.

Îmi amintesc despre profesorul Popa de geografie, un om cu un vast bagaj de cunoștințe, care făcea niște lecții atrăgătoare, colorate cu întâmplări și locuri de pe mapamond la care de multe ori cartea de geografie nu era suficientă. La ea mai trebuiau adăugate lecturi particulare de cultură generală și din reviste cu profil geografic. Era mare iubitor de excursii și a reușit să organizeze în școală ieșiri pentru cunoașterea țării la care au participat mulți din colegii noștri.

La o oră de geografie la care profesorul ne aduce tezele și este pe punctul de a încheia mediile trimestriale:

Când ajunge la Tiliță Emil care stătea la el în gazdă) i se pare că nota mare din teză nu ar fi fost luată pe drept ci că ar fi copiat lucrul pe care nu l-ar fi putut accepta sau concepe mai ales că nu l-a prins. Și atunci am asistat la o scenă suficient de hazlie, dar nu pentru săracul Tiliță, în care media lui a fost scăzută în acea oră de trei ori până sub nivelul de trecere.

-Tiliță, treci și arată unde se află Tasmania! Acesta iese la planiglob și probabil ezitând să pună degetul direct pe insulă...

-Treci la loc, nota 3! După ascultarea altor doi elevi:

-Tiliță, treci și arată unde se află Ceylonul!

Se petrece aceeași scenă de mai sus și....

- Tiliță, treci la loc, nota 3!

Și scena se repetă întocmai și pentru Insulele Baleare, după care Tiliță a fost... foarte, foarte obosit...

Despre marele dascăl, Costică Deaconescu (nea Costache) de matematică pot spune că este unul din acei care ne-a marcat pe cei mai mulți dintre noi în special pe cei de la real. Un om drept de o probitate, cinste extraordinară, împătimit de obiectul său și mare iubitor care-și făcea datoria. Încerca să explice și iar să explice până se convingea că și ultimul elev din clasă a înțeles explicațiile sale. Desigur că mai existau și unii care cu tot chinul lui de a ne inocula dragostea pentru matematică, nu răspundeau așa cum trebuie la eforturile lui și atunci îl auzeam:

-Domnule, dumneata nu știi nimic, ai nota două!! Și acest două era așa de mare încât ocupa aproape întregul spațiu pentru note din catalog, încât alți profesori se minunau de mărimea acestui "două".

Odată Ionașcu Stoian unul din cei mai buni la matematică - și nu numai - a răspuns greșit la o problemă pusă de profesor și pentru că îl aprecia în loc de a-i da o notă proastă i-a spus:

-Dacă știi să-mi spui în latină "Dacă tăceai, filozof rămâneai", scapi de nota proastă.

Și Ionașcu timid, parcă trezit din jena față de profesor spune: și tacuises...

Altă dată în perioada când activiștii UAER, UTM sub masca activității chiuleau făcând ședințe și activități politice în timpul orelor de școală, ba mai mult derajând lecțiile, intrând peste profesor și făcând diverse anunțuri s-a întâmplat ca Nea Costache separat de deranj să-i dea afara zicându-le și făcându-le semn și cu mâna:

-Hai, ieșiți afară, căci nu se poate face matematică amestecată cu

politică. Dacă o faceți, s-o faceți în afara orelor de matematică! Afară!!

Peste câteva zile a intrat în clasă cu o figură pleoștită, necăjită și a spus:

-Vezi, dom .. le, m-au pârât la partid

După niște ani aveau să-și recunoască greșeala și să-i mulțumească pentru probitatea lui.

Ion Diaconu (Monsieur Jean), mare folclorist al regiunii Vrancea, profesor de limba și literatura română..

Pe timpul răcoros, îmbrăcat foarte gros, cu o căciulă țuguată ca la munte din blană de oaie neagră, intra în clasă apăsând pe clanță prin intermediul batistei, ca nu cumva să se molipsească cu microbii noștri. În clasă nu-și scotea căciula și sufla să vadă dacă din cauza temperaturii din clasă nu-i iese aburi din gură. Aflând că eu cânt la vioară, mă întrebă cu un "R" graseiat:

-Elev, Bodnarru! ce știi să cânti la vioară?

Răspund:

-Serenada de Tosselli, Plaisir d'amour de Martini, Menuet de Mozart... .. până am pomenit și Balada de Ciprian Porumbescu.

-Stai, zice el, ai curajul să cânti Balada de Ciprian Porumbescu?

-Am, domnule profesor.

-Ei, bine, joi la ora 13, te prezinți la cancelarie cu vioara. La ora anunțată mă prezint, mă acordez și îi cânt prima parte a Baladei. Fiind probabil suficient de mulțumit pentru prestația mea îmi spune

-Elev Bodnarru, pe data de... .. la ora te vei prezenta să cânti Balada la Adunarea Societății Literare "Grigore Alexandrescu" din Liceul Unirea al cărei președinte sunt eu.

Ei, bine, pe trimestrul respectiv am luat nota 9 la română fără să fi fost ascultat vreodată.

NANU BODNARU

25 februarie, 2001

CINE VREA SĂ EMIGREZE ÎN CANADA?

Din însemnările unui emigrant

12 August

Ne-am cumpărat o casă nouă în Canada. Sunt foarte emoționat! Aici e atât de frumos! Munții sunt de o splendoare de nedescris. Abia aștept să-i văd acoperiți de zăpadă.

14 Octombrie

Canada e cea mai frumoasă țară de pe pământ! Frunzele au primit toate acele minunate nuanțe de culoare galbenă și portocalie. M-am plimbat cu mașina și am văzut câțiva cerbi. Sunt atât de grațioși! Cerbii sunt cele mai frumoase animale. Cred că am ajuns în paradis. Iubesc Canada!

11 Noiembrie

Sărbătorim "Ziua Aducerii Aminte"! În curând începe vânătoarea cerbilor. Nu-mi vine să cred că cineva poate să ucidă un animal atât de frumos. Sper că va ninge în curând. E atât de frumos aici!

2 decembrie

Azi noapte a nins pentru prima oară! M-am sculat și am văzut că este alb peste tot. Ca în cele mai frumoase cărți poștale ilustrate. Am ieșit afară,

am curățat zăpada din fața casei și apoi ne-am bătut cu bulgări de zăpadă. Când a trecut pe stradă mașina de curățat zăpada, eu cu lopata am curățat din nou driveway-ul nostru. Țară deosebită! Iubesc Canada!

12 Decembrie

Azi noapte a nins iarăși. N-am putut scoate mașina din garaj ca să merg la lucru. Aici e într-adevar foarte frumos, numai că sunt cam obosit de atâta curățat de zăpadă...

Din nou mașina aia blestemată care curăță zăpada pe strada noastră...

22 decembrie

Rahatul ăsta alb nu s-a oprit toată noaptea! Am bătători la mâini de la lopată. Și mă doare spatele. Această maimuță care conduce mașina de curățat zăpada parcă se ascunde după colț, așteaptă să termine curățatul din fața casei și vine din nou să mă îngroape în zăpadă!

La naiba!

25 decembrie

Crăciun Fericit...pe naiba!
A nins din nou zăpada asta nenorocită. Dacă îl prind pe homosexualul ăla cu plugul lui, îl omor! Le f.m.c. ălora de la primărie că nu aruncă mai multă sare pe drumuri!

27 decembrie

...pentru ca să dau iarăși și iarăși cu lopata, după ce trece plugul nu pot pleca nicăieri. Driveway-ul este blocat sub un munte de zăpadă. și mai este și foarte frig. Au spus că la noapte vor mai cădea încă 30 de centimetri din rahatul ăsta de zăpadă...

28 decembrie

Proгноza a fost de rahat! Au căzut nu 30, ci 50 de centimetri! Dacă continuă așa, nu se va topi până la vară. Maimuțoiului, i s-a blocat plugul ăla de curățat. A venit la mine să-mi ceară lopata. I-am spus că am rupt deja șase, curățând rahatul ăla pe care mi l-a aruncat în fața casei. Era cât pe ce să-i dau cu lopata-n cap!

4 ianuarie

În sfârșit, am ieșit din casă! M-am dus până la store ca să cumpar ceva de mâncare și, la întoarcere, am lovit un cerb. Mașina avariata în sumă de 3000 de dolari canadieni! Bestiile de cerbi trebuie omorâte. Sunt peste tot. De ce oare nu i-au omorât vânătorii toamna trecută?

3 Mai

Am dus mașina la reparat. Incredibil cât de mult a ruginit de la sarea aia nenorocită care se aruncă peste tot, în timpul iernii, ca să topească zăpada. și tot degeaba!

10 Mai

Mă mut la Luggj!
Nu-mi pot imagina cum cineva normal poate trăi în Canada asta...

Tâlcuri adiționale

- Cum să mai fii profesor, educator acum când majusculele se răresc? Să faci educație națională și permanentă, nu "învățământ", să (re)visezi Castalia și provincia pedagogică în epoca ordinatorilor și Internetului? Poate doar amintindu-ne proiectul de monument omagial al lui Brâncuși pentru ctitorul Spiru Haret: o fântână, căci numai aceasta izbutește o reformă a unui "învățământ" în direcția unei educații naționale, să extragă apa vie din adâncul esențial al unei comunități.

- Să nu ne păcălim, câteva decenii bune învățământul românesc a emanat mai ales analfabeți funcționali, peste proporțiile pe care le tolerează și țările civilizate în așteptarea unor formule mai potrivite... În ce ne privește, trăim într-o țară necivilizată și subdezvoltată, pe care nu vrem s-o perpetuăm astfel.

- Ce obiectiv avem de îmbrățișat, "fântâna" funcționând să zicem benefic, "realele", "umanioarele" și "dexteritățile" și "opționalele" învățământului de bază aruncându-și ocheade respectuoase? Observă fin Karl Kraus câtă milă poți resimți ca ființă inteligentă nu că vezi mulțimea

ascultătoare expusă primejdiei printr-o voință ce-i rămâne necunoscută aceleia, dar de faptul că mulțimea este târâtă în primejdie printr-o greșală ce-i rămâne necunoscută. Să rămână – zicem – onoarea educației permanente îndreptarea acestei erori provenite din ignoranță țanțoșă și idolatrie neșesălată, atât de necesara revoluție (și reformă) informațională nu rezolvă în sine eroarea...

- Fuga din țară, mai ales a tinerilor, o dezerțiune oricum am lua-o... Să nu-i jignim pe acești indivizi înzestrați cu dădăceala patriotismului ieftin. Toți suntem români, mai mult sau mai puțin onești, ne șoptește Caragiale. Să-i completăm fericit: patriotismul – scuza de grație a imbecililor și vâcolacilor...

Titu Maiorescu îi reteza rece tirada ministrului său-poet D. Bolintineanu cu o cerere de salariu decent (și s-a acceptat); doctor Victor Babeș a pretins dur fonduri pentru aparatură competitivă (și a obținut). Nu din aceste cheltuieli de instalare sărăcește țara... Mai mult, semnând statul de plată ca prim-ministru N. Iorga zâmbește: "Am cu 11 lei mai puțin decât ca profesor!" Interesantă grilă și penitență a clasei politice...

Adică să fii idealist (Maiorescu,

dr. Babeș, Iorga au fost, ca mulți oameni superiori, ca lamura tuturor popoarelor) la imperativul categoric al conștiinței și gustului personal, iar nu la porunca – rânjetul – șantajul non-ființei "patriotice" a unei clase politice ipocrite și decerebrate, cu tot cu masa ei adiacentă manipulată.

Regele Carol al II-lea îi refuză distrat sprijinul logistic al Statului profesorului Hermann Oberth, un gigant al rachetelor, dar Germania și SUA vor ști să-l capteze cu inteligență pe acest germano-român de elecțiune. Cultul rege ignoră gafa similară a lui Napoleon cu inventatorul Fulton... Acești altfel de "mercenari" (din științe, inventică, tehnologie) au devenit demult bunuri internaționale pe care patria se cuvine să-i curteze vârtos! Să nu uităm tragedia dr. Ștefan Odobleja (totuși, unul din inițiatorii ordinatorului): "În satul tău nu ești ce ești, ci ești ce-ai fost!" Va să zică sociologismul românesc păgubos, ba nu ești de familie, ba ești prea de familie...

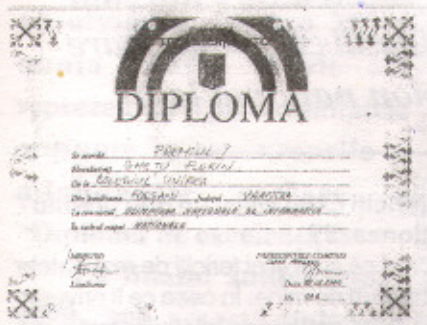
Dar fără aceste creiere viguroase ivite din toate straturile sociale, mulțimea comunitară, masa și individul masificat, patria, nu sesizează în veci de veci eroarea care le decompozitează ca ființă.

FLORIN PARASCHIV

Olimpiade

Ca de fiecare dată, primăvara, Colegiul Național "Unirea" poartă laurii. De ce? Pentru că în perioada ce tocmai

s-a încheiat s-au desfășurat olimpiadele școlare, la care elevii noștri au demonstrat încă o dată, dacă ameri nevoie, că la Colegiul Național "Unirea" se nasc și se promovează noi valori.

Din datele ce ne-au fost puse la dispoziție rezulta că elevii uniriști au obținut o sută șaptezeci și două de premii și mențiuni (reprezentând 17,5% din efectivul total de elevi din Colegiul Național "Unirea") la fazele

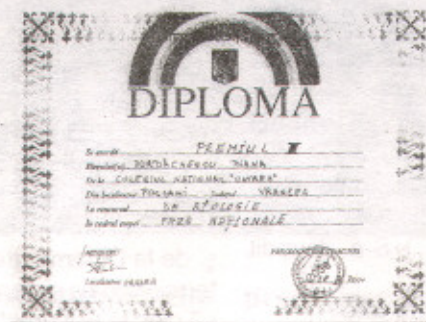
judetene, 58 dintre ei (reprezentând 5,6% din efectivul total de elevi din Colegiul Național "Unirea") obținând calificarea la fazele naționale.

Așa cum ne-am obișnuit, materia care a adus cele mai multe premii a fost matematica, urmată fiind de informatică, literatură română, biologie.

Rezultate mai slabe s-au

înregistrat la psihologie, sociologie, filosofie și chimie, dar aceste mici eșecuri au fost compensate de rezultatele foarte bune obținute la olimpiadele naționale, unde elevii: Laurențiu Ionașcu, Virgil Petrea, Daniela Crăciun, Silvia Cernea, Andreea Petroescu, Andrei Benea, Marius Mitea, Constantin Dumitrașcu, Adrian Iuga, Ionuț Prunache, Alina Chipăilă etc. au făcut ca liceul nostru să se situeze pe primul loc în județ.

Părerile elevilor premianți diferă de la un caz la altul. Unii sunt sceptici cu privire la corectitudinea evaluării lucrărilor, cum este și cazul Cristinei

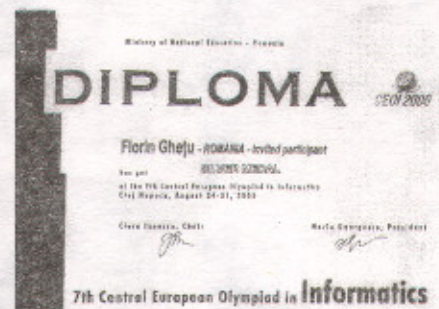

Sasu: "Sunt elevă și nu știu ce se întâmplă de fapt cu teza mea după ce o predau. Nu sunt convinsă de corectitudinea evaluării, cel puțin nu la toate obiectele, dar nu pot acuza pe nimeni. Cât despre organizare, mi se pare foarte ambiguu regulamentul, iar partea administrativă lasă de dorit".

Andrei Benea, câștigător al premiului II la Olimpiada Națională de informatică, consideră că: "În fiecare an organizarea se îmbunătățește considerabil. Micile probleme organizatorice care au apărut se vor rezolva cu siguranță la următoarele ediții. Corectitudinea evaluării tezelor nu am pus-o, însă, niciodată la îndoială".

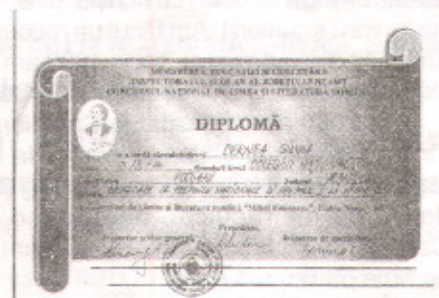
Iată ce ne-a răspuns Oana Dogaru când am întrebat-o ce rol au olimpiadele școlare în viața ei de elevă: "Având în vedere rolul impor-

tant pe care l-au avut concursurile școlare în susținere probelor de admitere în liceu, sunt absolut sigură că mă vor ajuta și în susținerea

Bacalaureatului și, probabil, a admiterii la facultate. Asta doar în cazul în care vor coincide materiile de examene cu materiile la care mă pregătesc. În caz contrar, rolul olimpiadelor se limitează doar la asigurarea bazelor unei culturi generale solide în anumite domenii..."

Inspectoratul Școlar al județului Vrancea a ierarhizat școlile participante în funcție de numărul medaliilor obținute la Olimpiadele Naționale. Așa cum era de așteptat, colegiile "Unirea" și "Cuza" sunt în

fruntea listei cu câte 19 medalii fiecare.

Este de menționat că Inspectoratul Școlar intenționează să premieze toți elevii cu rezultate deosebite la olimpiade. Când anume, însă rămâne de văzut...

GEORGESCU FELIX,
cls. a-XI-a C
C.N.U.

Interviu cu Alin Moldoveanu, vicecampion european la tir

- Cum ai început? (Cum ți-a venit ideea să te apuci de tir?)

- În clasa a VII-a, la ora de sport, actualul meu antrenor a venit în clasă și ne-a anunțat că se fac selecții pentru tir (anunțul privea mai ales fetele...). S-a dovedit că trăgeam destul de bine, ieșind al doilea.

- Care ar fi cele mai mari realizări ale tale?

- De tir m-am apucat în 1996. În '97 am obținut locul I la Campionatul Național de Tir Juniori I împreună cu echipa. În '98 la același concurs am obținut locul II la individual, câștigând locul I cu echipa. În '99 am obținut locurile I la juniori I și juniori I. Am făcut un record național în Cehia, urmat fiind de alte patru. Tot în 1999 am câștigat concursul de seniori „TOPOLA”, desfășurat în Serbia.

În 2000 am participat la Campionatul European de Tir din Germania, obținând locul 5, la Naționale Juniori I am obținut locul I. Am început să trag și la altă probă, cea de 50 de metri culcat, participând la Europene. La Campionatul Național de Seniori am obținut locul I la ambele probe.

În acest an la Campionatul Național de Juniori am obținut locul II, iar la Seniori locul I. În Iugoslavia am câștigat cupa orașului Belgrad.

- Când ai atâtea competiții îți mai rămâne timp pentru școală?

- Categorie NU! Sunt foarte ocupat în timpul zilei. Dimineața plec la școală, urmez antrenamentul până la 7 seara...Deci îți dai și tu seama!

- Profesorii sunt înțelegători?

- Da, sunt foarte înțelegători, mă susțin (dar nu neapărat la note...) și vreau să le mulțumesc pe această cale, atât lor cât și colegilor.

- Care este atitudinea colegilor de clasă în ceea

Alin Moldoveanu este elev la C.N. „Unirea” în clasa a XI-a C. Ceea ce poate puținii dintre noi știm despre el este faptul că este un mare sportiv: campion național la tir

ce te privește? Sunt fericit când vii cu un nou premiu? Profesorii cum reacționează?

- Cred că bună. Cred că sunt și ei fericit de rezultatele mele, mă susțin și sunt alături de mine. În ceea ce îi privește pe profesori, se arată foarte entuziasmați, felicitându-mă și copleșindu-mă cu întrebări.

- Succesul are părțile lui negative?

- Da. Timpul liber este aproape inexistent, ce să mai vorbim de școală, distracții, prieteni și familie, fiind mereu plecat în antrenamente care parcă nu se mai sfârșesc. Cu școala este cel mai greu. Se strânge foarte multă materie, fiindu-mi greu să recuperez.

- Având în vedere succesul pe care îl ai, cum se face că ai rămas tot la clubul la care te-ai afirmat?

- Nu am vrut eu să plec. Oferte am avut și de la Steaua și de la Dinamo, dar nu am acceptat pentru că trebuie să termin școala și pentru a trage pentru aceste cluburi ar trebui să plec la București și în condițiile date prefer să rămân.

- Acest sport te reprezintă?

- Nu știu cât de mult mă reprezintă, dar îmi place și asta este cel mai important.

- Ce-ți dorești pentru viitor?

- În vară se va desfășura Campionatul European de Tir, categoria glonț, unde sper să fac parte din echipa națională și acolo

să obțin medalia mult așteptată. Asta pe termen scurt. Pe termen lung sper să am cât mai multe rezultate bune la competițiile naționale și internaționale la care voi participa.

- Îți dorim

să ai cât mai multe succese și multă baftă la concursurile din vară!

- Mulțumesc.

Interviu realizat de FELIX GEOGESCU

Clasa a XI – a C

Diplomă de excelență

În fiecare an, CNU oferă în cadrul festivității de absolvire a clasei a XII-a unuia dintre elevii săi reprezentativi prin rezultatele obținute la concursurile și olimpiadele școlare o "Diplomă de excelență".

La finalul anului școlar 1999-2000, această diplomă a fost înmănată multiplului campion național Tudor Leu. Deși el nu mai este de mult timp un necunoscut, vă prezentăm totuși un profil al acestuia. El este născut în Păunești, județul Vrancea din părinți învățători. Încă din

clasa a IV-a Tudor își dezvăluie aptitudinile excepționale, câștigând 9 olimpiade naționale de informatică și 2 de matematică, afirmând că "pe cele din clasa a V-a și a VI-a le-am susținut de fapt la nivel competițional de clasa a IX-a". La alte patru olimpiade Tudor s-a remarcat pe plan internațional. În urma acestor competiții, Tudor descoperă că cifra 13 i-a purtat noroc în mod constant: "13 este numărul meu norocos, la catalog sunt al XIII-lea, am câștigat 13 olimpiade, au fost zile de 13 când am câștigat mai multe concursuri". Însă un mare aport în pregătirea sa l-a avut în primul rând familia, fiindu-i aproape mereu. Apoi profesorii și colegii care au văzut mereu în Tudor un "mesager al CNU". Tudor rămâne recunoscător profesorilor-mentori: Mihai Popa, Georgică Sandu (la Școala cu clasele I-VIII Păunești), Maria Roșu, Mihai Novetschi (la CNU), Emil Onea. Despre CNU adaugă: "văd în această școală un centru puternic nu numai pentru

pregătirea în domeniul științelor, ci, în egală măsură, al comunicării, al cunoașterii despre om și societate".

După bacalaureat, în urma unor teste susținute la București la matematică-fizică, limbă și literatură engleză, Tudor Leu a fost selectat la Massachusetts Institute of Technology (Cambridge), instituție care selectează anual aproximativ 1000 de elevi valoroși. Actualmente este student al acestei universități care îi acordă o finanțare de 28.000 de dolari anual.

La plecare Tudor Leu a declarat: "Oricum nu voi uita să-mi pun printre primele lucruri din bagajul personal o hartă a României".

În numărul viitor al revistei veți afla cine a primit drept recompensă a meritelor obținute o "Diplomă de excelență"

ANDREEA PETROESCU,

Clasa a X-a F

DEBUT

Cântec pentru tine

Cântecul meu
E vesel mereu
Când scriu despre tine,
La rău și la bine,
Te acopăr cu gândul,
Cum floarea pământul,
Te-alint în tăcere
Cu clipe de miere
Și fruntea-ți dezmierd,
Te iert și te cred
Doar eu te răsfăț
Și știu că te-nvăț
O lume de vise
Să-ți fie atinse,
Când ceru-i senin
Spre tine-l înclin.
Ți-aduc mai aproape
Să sorbi într-o noapte o boltă de stele
Din palmele mele

Prima ninsoare

Când ninge albastru ai vrea să rămâi
Cu fruntea lipită de umărul mamei.
Dor mai aprins ca ninsoarea dintâi
Crescută-n miracol de vuietul apei

Sămânța din gânduri zăpadă-i acum,
O roată-n lumină-nvârte norocul,
Pământul înghețe furtuna pe drum
Veghindu-ți cuminte speranța și jocul.

Corăbii de gheață te cheamă în larg,
Cărări neumbrate ți-acoperă visul
Ninsoarea dintâi e un vârf de catarg
S-adune în ochi și în păr necuprinsul.

IOAN CATALINA
Cls a VII - a C

Zbucium

Mi-am acoperit sufletul cu o frunză,
Dar vântul mi-a spulberat iubirea.
Mi-am înlocuit inima cu o scoică,
Dar valuri de lacrimi mi-au furat
nemurirea.
Acum privesc o clepsidră...
Și aștept reîncarnarea.

Stele
Liniște nocturnă, zgomote rebele.
Confuzie totală, iubirile mele,
Stele.
Noapte
Tristețe absurdă, gânduri mate..
Iluzii deșarte, vise sparte,

LUMINI

Grai de noapte argintie
Cuibărită-n rază vie...
O farâmă de lumină
Cale ferecată taie
Văhurind prin strămtul vad.

Munții clatină în zare
Plete albe de ninsoare...
Jos prăpastia adâncă
Urcă murmurul pe stâncă...

Frunza proaspătă de pin
Face râul să stresară!
Și din unda zbuciumată
Se adap-o căprioară...

Sunt cel de azi și ieri
Galopând prin primăveri
Ținând pas cu iarna,
Vara tot mereu ca-ntâia oară.

Confuză

Mi-alunecă gândul pe-o stea,
Și eul meu a devenit bizar.
Visez la nisipuri mișcătoare
Și la suflete scrijilite pe-o coajă de
arțar
Mă pierd în mine și cred că n-o să
mai renasc
Din adâncul privirii tale.

STELE

Noapte.
Visare
Nirvarna, lacrimi amare...
Cântec de suflet, sunet de mare,
Visare

FALCĂU ALINA
Cls a XI-a C

MĂ DUCEA SOARELE-N SPATE

Cu un căluț de ciocolată
Înconjuram planeta toată.
Cu un zmeu alb de hârtie
Mă-ntreceam c-o ciocârlie.

Mă ducea soarele-n spate
De cu zori și până-n noapte,
Iar Ceregna mult zglobie
Mă primea ca pe-o solie.

De prin brusturi,
Un broscoi
Se prindea
În joc cu noi.

CĂLUȚUL

Numai toamna spre târziu,
Când pământul e pustiu
Și când plouă tot mereu
Drumu-mi pare tot mai greu...

DEBUT

Cântec pentru tine

Cântecul meu
E vesel mereu
Când scriu despre tine,
La rău și la bine,
Te acopăr cu gândul,
Cum floarea pământul,
Te-alint în tăcere
Cu clipe de miere
Și fruntea-ți dezmierd,
Te iert și te cred
Doar eu te răsfăț
Și știu că te-nvăț
O lume de vise
Să-ți fie atinse,
Când ceru-i senin
Spre tine-l înclin.
Ți-aduc mai aproape
Să sorbi într-o noapte o boltă de stele
Din palmele mele

Prima ninsoare

Când ninge albastru ai vrea să rămâi
Cu fruntea lipită de umărul mamei.
Dor mai aprins ca ninsoarea dintâi
Crescută-n miracol de vuietul apei

Sămânța din gânduri zăpadă-i acum,
O roată-n lumină-nvârte norocul,
Pământul înghite furtuna pe drum
Veghindu-ți cuminte speranța și jocul.

Corăbii de gheață te cheamă în larg,
Cărări neumbrate ți-acoperă visul
Ninsoarea dintâi e un vârf de catarg
S-adune în ochi și în păr necuprinsul.

IOAN CATALINA
Cls a VII - a C

Zbucium

Mi-am acoperit sufletul cu o frunză,
Dar vântul mi-a spulberat iubirea.
Mi-am înlocuit inima cu o scoică,
Dar valuri de lacrimi mi-au furat
nemurirea.
Acum privesc o clepsidră...
Și aștept reîncarnarea.

Stele
Liniște nocturnă, zgomote rebele.
Confuzie totală, iubirile mele,
Stele.
Noapte
Tristețe absurdă, gânduri mate..
Iluzii deșarte, vise sparte,

LUMINI

Grai de noapte argintie
Cuibărită-n rază vie...
O farâmă de lumină
Cale ferecată taie
Vălurind prin strămtul vad.

Munții clatină în zare
Plete albe de ninsoare...
Jos prăpastia adâncă
Urcă murmurul pe stâncă...

Frunza proaspătă de pin
Face râul să stresară!
Și din unda zbuciumată
Se adap-o căprioară...

Sunt cel de azi și ieri
Galopând prin primăveri
Ținând pas cu iarna,
Vara tot mereu ca-ntâia oară.

Confuză

Mi-alunecă gândul pe-o stea,
Și eul meu a devenit bizar.
Visez la nisipuri mișcătoare
Și la suflete scrijilite pe-o coajă de
arțar
Mă pierd în mine și cred că n-o să
mai renasc
Din adâncul privirii tale.

STELE

Noapte.
Visare
Nirvarna, lacrimi amare...
Cântec de suflet, sunet de mare,
Visare

FALCĂU ALINA
Cls a XI-a C

MĂ DUCEA SOARELE-N SPATE

Cu un căluț de ciocolată
Înconjuram planeta toată.
Cu un zmeu alb de hârtie
Mă-ntreceam c-o ciocârlie.

Mă ducea soarele-n spate
De cu zori și până-n noapte,
Iar Ceregna mult zglobie
Mă primea ca pe-o solie.

De prin brusturi,
Un broscoi
Se prindea
În joc cu noi.

CĂLUȚUL

Numai toamna spre târziu,
Când pământul e pustiu
Și când plouă tot mereu
Drumu-mi pare tot mai greu...

COPILĂRIE POVESTEA Păgubosii

UNUI

GHIOCCEL

*Frunza-n codru când adie
Când pe culmi iarba învie,
Și apar pe la izvoare
Turme albe de mioare...*

*Când pământul e tot nins
De petale și s-a prins
Primul fluture în joc
Te oprești, uimit pe loc*

*Și-ntinzi brațele spre cer
Buiăcit de-atât mister.
Anii tăi sunt o făclie
Când pe munte iarba-nvie...*

JOCURI ÎN PRIMĂVARĂ

*Copiii se jucau cu puști,
Mitrăliere și pistoale,
În primăvara ce prin ramuri
Se-mpodobeau cu noi petale.*

*Din brad, străjuind livada,
Un porumbel veni în zbor:
- Sunt pacea! spuse și ușor
Îl prinse-ntr-al luminii dor...*

*Atunci un murmur
S-auzi din sufletele de copii.
Pe-un brusture apropiat
Tăcu brotacu-nfumurat...*

*Pe-ntinsul cerului din soare
Veniră porumbeii-n rând
S-aducă ramura-nverzită
Pomilor roditori și flori din cer.*

*Era întâiul strigăt
La început de vreme nouă.
Un strigăt lesne scuturat
Chiar și de rouă.*

*Adăpostit de zidul înșorit
Își îmbracă sfios și în alint
Mantaua de mătase
Strânsă-n copci de mărgărint...*

*Dar într-o zi zăpada reveni,
Iar micul ghiocel se ghemui
În somn adânc
Și-n vis doar se trezi...*

*Cât a dormit? Poate că nici nu știe,
De ce nu i-a spus o ciocârlie
Ori fluturele cu aripi de zefir
Orbit o clipă pe al razei fir.*

CLOPOTEI

*C-un zâmbet, ceru-seninează
Iar mama-n inimă l-așează
Și-i cântă lin iubirea ei
Cum prin zapadă-clopotei.*

*Privirea când pe ea și-o lasă
Și intră soarele în casă,
Iar primul lui cuvânt de-a spus
E sufletu-i pe aripi dus.*

*Cresc amândoi
Cum ea, grădina,
Își risipește-n
Flori lumina.*

*Într-o zi un șoricel
Prăpădit ca vai de el
Privea gales la un caș
Așezat în castronaș.
Socotea ce o să-ndure
Cașul dacă o să-l fure.
Mai întâi porni încet
Și urcă sus pe bufet.
De aici pe masă sare
Ca s-ajungă la mâncare.
Ghinion, apare-ndată
Și pisica, separată.
Șoarecele, hoțomanul,
Îi stricase dânzei planul.
Fiecare socotea
Să-și atingă țința sa.
Chiar atunci sosi zorit
Stăpânul cel hămesit.
Luă cașul de pe masă,
Îl mănca și ieși din casă.
Când văzu că n-are pradă
Șoricelul fugi-n grabă.
Din ceea ce se-ntâmplase
Pisica o pildă trase:
"Când la caș doi au râvnit
Al treilea nu-i păgubit".*

FAPT DIVERS

*Lângă mal, pe-o potecuță
Stau o găză și-o broscuță:
"- Ce folos aduci tu, broască?
Doar că stai mereu în apă?
Pe când eu, o găză mică
Zbor când luna se ridică.
Dacă n-aș fi eu sub soare,
N-ar mai crește nici o floare."
Supărată și-mbufnată,
Broasca o-nghiți pe dată.
Și gândind cum fuse treaba:
"- Păi s-a lăudat degeaba?!"*

H. M. MANOLEA
Cls a V-a A
Colegiul Național UNIREA

CONSACRATI

1

Când treceam pe acolo
În mijlocul străzii se ițea
un abis.
Și lumea curgea, lichidă,
înăuntru.

Numai eu rămăsesem solidă,
Dureros de solidă,
căci acum cerul,
nemaivând pe ce altceva
să se sprijine,
Se rezema întreg pe creștetul meu.
Trecând pe aici,
În creștetul meu se ițea
un abis.

Și cerul se scurgea, lichid,
înăuntru finței mele.
Mirosind a sulf și furtună,
încăcios de albastru,
cerul era o atotcuprinzătoare

Depresie.

SILVIA CERNEA, 16 ani
Colegiul Național UNIREA

2

Uitase să-i spună ultimul și cel mai din urmă păcat,
uitase sau își închipuise că uită tocmai fiindcă era păcatul
ei cel mai din urmă, cel mai greu, mai apăsător, mai de
neiertat și mai condamnable, cel mai din urmă deci, iară
nu cel de pe urmă, asta nu, recunoștea și ea că n-avea să
fie.

Asta nu, vorbi cel care vinde lumânări, cu mâna
dreaptă mișcându-se în sus, în jos, în lateral, ca și cum ar
fi făcut cruci dese și repezi, însă de fapt de sus, dintre
ochi, culegea o privire, de jos, de sub bărbie, aduna o vorbă
și, mototolindu-le, le arunca peste umăr una în dreapta,
una în stânga, una în numele Tatălui, una în numele Fiului
și vreo două-trei în numele femeii din față, care Asta nu,
n-ar trebui primită în biserică, și-a lăsat tatăl bătrân și
bolnav să moară singur într-un azil, ce nedreptate, ce
nerecunoștință, Ah, Doamne!

Ah, Doamne, iartă-mă! ce greu e să-ți ceri iertare când
tu te-ai iertat deja, asta n-o spunem noi, asta o spune tot
ea, cea care a uitat să mărturisească; dar spun data viitoare,
deși nu văd ce rost are, Tu deja știi, dar nu asta ar trebui să
gândească, își impută ea, am să spun data viitoare...

Data viitoare am să vă povestesc pilda celor zece
fecioare, spuse preotul; sau erau șapte, gândi un altul, acum
abia de mai sunt vreo șase... Doamne, iartă-mă, căci, gândi
ea, de aseară e cu una mai puțin, au mai rămas doar cinci
fecioare, asta uitase să mai mărturisească, dar spune data
viitoare, acum, deocamdată, de sus, dintre ochi, își smulse
o remușcare, de jos, de sub pântec culese un fier și,
strângându-le pe amândouă între cele trei degete, le aruncă
peste umăr, una în dreapta, una în stânga, una în numele
Tatălui, una în numele Fiului și toate în numele ei înseși,
al unuia dintre cele cinci fecioare cărora li se stinsese can-
dela și nici untdelemn nu mai aveau, Nu-I nimic, ia o
lumânare, cinci sute de lei, Mulțumesc, Amin...

4

Simptomele?
Mă ard umerii în
continuu,
și cred că am febră...
și asta de câteva secunde,
însă mie mi se pare c-au
trecut ani.
Aud marea, apă fierbinte
în întuneric,
întuneric încis sub apă,

apa întunecată sub un cer
de febră
mângâie un țârm
halucinau, aform.
Acum e mai bine și uite:
Umerii care mă ardeau
au născut aripi.
Știu acum că sunt bolnavă
de

Moarte instantanee

SILVIA CERNEA, 16 ani
Colegiul Național UNIREA

TOAMNA

E toamnă afară
și mor în neștire
fragmente din fire,
fragmente de gânduri:
E toamnă în mine.

E toamnă în mine;
în somn se strecoară
frânturi dintr-o scară
ce urcă spre moarte.
E toamnă afară...

E toamnă afară!
Speranțe și vise,
idealuri uscate
zac aruncate
în toamna din mine
murind resemnate.

SILVIA CERNEA, 16 ani
Colegiul Național UNIREA

Starea fără stare a profesorului Agafitei

Eo zi însoțită de mai, cu pufi înmiresmați plutind fantasmatic în văzduh și doar câteva minute au mai rămas până la deschiderea evenimentului cultural, ce se dorește a fi un recunoscător omagiu închinat Maestrului din Hobița: Constantin Brâncuși.

Mausoleu al scrisului, Biblioteca focșăneană „Duliu Zamfirescu” a găzduit pe 10 mai (joi), anul curent, la ora 17, celebrarea celor 125 de ani de ființare a

entității artistice brâncușiene (înțelegând prin această expresie viața și opera marelui sculptor român), realizată printr-o perspectivă duală: vernisajul „Brâncușiene” al graficianului, ing. Al. Cucereanu și lansarea de carte (inițial o laborioasă și inedită teză de doctorat) a domnului profesor doctor – și indianist Florinel Agafitei: „Simbol și simbolizare indiană în sculptura lui Constantin Brâncuși”.

Manifestarea, aflată sub semnul Anului Internațional Brâncuși – declarat,

astfel, printr-o hotărâre a consiliului de specialitate UNESCO – a fost animată și de prezența unor oficialități și personalități vrâncene, dar și de curiozitatea juvenilă a numeroșilor liceeni de la Colegiul Național „Unirea”.

Schițele domnului Cucereanu, impregnate de un acut simț al inefabilului și de o suavă poezie a sentimentelor, ne-a readus aminte desăvârșita infinitate semantică a operei brâncușiene. Artistul grafician ne-a mărturisit că cea mai reprezentativă, dacă poate folosi acest calificativ, realizare a sa este „Masa tăcerii”, lucrare care simbolizează cele cinci fugi ale lui Brâncuși, ultima fiind cea care l-a dăruit pe genialul sculptor universalității artistice:

„Dacă această fugă nu s-ar fi realizat, ar fi fost o tăcere în sculptura universală” - Al. Cucereanu

Iluminați de „Brâncușiene-le” semnate Al. Cucereanu și impresionați de cele dezvăluite în scurta prezentare exegetică a lucrării domnului Agafitei, am dorit să aflăm mai multe despre acest intelectual, căzut în „patima lui Mircea Eliade” - India, indianismul.

Accentuăm intelectual, în sensul promovat de ilustrul cugetător Camil Petrescu și nu profesor care, „culmea”, predă la Golești.

Ocolind cu jovialitate și naturalețe rigidele și academicele interogări, interviueatul nostru ne-a îndrumat catihetic pașii de necunoscători prin fascinantul univers indian.

Am aflat astfel că „focul pasiunii”, „căderea în dambla” a mocrnit încă din copilărie – mama autorului, bibliotecară și profesoară de română, i-a insuflat cultul scrierilor antice.

Adolescența i-a fost luminată de umbra miturilor și a ideilor filozofice (ca licean rebel citea doar ceea ce îl fascina), iar privilegiile studenției au fost gustate pe băncile Facultății de Filozofie, unde din anul doi a fost îndrumat de domnul profesor Marin Constantin, în tainele filozofiei indiene.

Crescut la umbra celebrilor magistri filosofi: profesorii Florin Paraschiv și Marin Constantin, domnul Florinel Agafitei s-a desăvârșit ca indianist: traduce Vedele din limba sanscrită, consideră că Nirvana

este o „ stare fără de stare ” , nereprezentabilă liniște interioară .

„ Nirvana poate fi prezentată astfel : întâlnirea a doi yoghini pe o cărare din Himalaia , moment în care ei comunică telepatic și apoi se întorc în grotle lor pentru a medita . ”

Nu este o stare care se poate defini și nici identifica cu paradisul creștin .

Nirvana este și titlul revistei editate de indianistul vrâncean , în număr foarte redus (maxim 20 de exemplare , fiind solicitate de către rarele personalități culturale și universitare din țară) , care doresc să comunice și să recepteze vastele cunoștințe despre cultura indiană .

Conexiunea dintre filosofia indiană și opera brâncușiană a fost catalizată de 15 ani de studii fertile asupra influențelor hinduismului în cultura română .

Urmărind itinerariul hermeneutic , deschis de un mare indianist , Sergiu Al.-George , în cartea „ Arhaic și Universal . India în conștiința culturală românească ” , Florinei Agafiței nu dorește să îl transforme pe Brâncuși într-un yoghin , ci să argumenteze legăturile spirituale dintre cele două culturi .

„ În India am găsit înțelepciunea mea milenară , păstrată sub ploile Occidentului și a tuturor stupidităților ; am găsit la paix et la joie ” .

Punctele originale ale lucrării interviului nostru par a fi interpretările Spiritului lui Buddha sau Regele Regilor ; nerealizată proiect al Templului de la Indore (taină neoficială și dureroasă , aflată și de Florinel Agafiței , dar de nedezvăluit publicului larg , acces la aceasta având doar inițiații) și mai ales Templul de la Târgu Jiu .

În capitolul V , „ Simbolismul indian și Tempul de la Târgu – Jiu ” , sunt dezvoltate semnificațiile universale ale tripticului gorjean , accentuând reinterpretarea operei brâncușiene „ din perspectiva spiritualității indiene , constatând că simbolismul utilizat cuprinde mai mult decât o povestire cosmogonică – trimiteri fundamentale la esența Sufletului omenesc și a Spiritului , descoperind în Brâncuși un explorator curajos al adâncimilor abisale , de nepătruns înțelegerii inteligenței de tip comun . ”

În cartea domnului Agafiței sunt multiple titluri generoase și fascinante , care pot fi bine receptate , atât de exegeți , cât și de lectori neavizați .

Cap.I Omul – făuritor de simboluri

3. Opera brâncușiană și referințele la lumea indiană : Spiritul lui Buddha și Templul de la Indore

6. Logica artei brâncușiene

Cap. II În căutarea eternității

2. Rolul luminii în sculptura lui

Constantin Brâncuși

6. Izbăvirea lumii prin artă

Cap. III Templul de la Indore

6. Misterul iubirii dincolo de moarte:

Sărutul

Cap. IV Statuia spiritului lui Buddha

1. Constantin Brâncuși și studierea budhismului

Cap. V Simbolismul indian și Templul de la Târgu-Jiu

7. Simbolul conștiinței eliberate: Coloana Infinitului

Lucrarea este postfațată de profesorul universitar doctor Marin Constantin , care subliniază importanța și noutatea acestui studiu , pentru realizarea căruia au fost consultate peste o sută de cărți , unele chiar „ rare avertis ” în bibliotecile românești .

Domnul Florinel Agafiței ne-a mărturisit că este fericitul posesor al unor ediții vetuste și rare (deține un dicționar indian – englez , care conține peste un milion de cuvinte , dăruit de ambasadorul Indiei în România) ; a descoperit – atenție ! la o groapă menajeră – o veche monografie a orașului Focșani , în care sunt menționate nume și evenimente inedite .

Nu putem încheia modesta noastră interviuare fără a prezenta aserțiunea autorului evocat în acest articol , referitoare la cele două creații literare , premiate la diverse concursuri :

Romanul „ Careul mare ” , înnobit în 1999 cu marele premiu național pentru proză „ Mihail Sadoveanu ” , în cadrul concursului de la Piatra-Neamț , ediția a XIV-a , marchează un debut romanesc ful-

minant al domnului Agafiței . Tema operei epice poate fi considerată Weltanschauung-ul juvenil , marcat de experiența școlară constrâns să respecte disciplina de tip comunist , ilustrată de careul mare (cea adunare bine organizată – în coloane , pe clase) a învățăceilor dintr-o unitate de învățământ .

Eseul „ Accepția indiană a simbolului în opera lui Mihai Eminescu ” , încoronat pe 15 ianuarie 2001 cu marele premiu „ Mihai Eminescu ” , la concursul național pentru eseul de la Cluj , conține o modernă și inedită interpretare a unor creații eminesciene , existente , până de curând , doar în manuscris , care evidențiază orientarea filozofică hindusă a „ ultimului mare romantic european ” , care , așa cum afirma și Amita Bose , avea vaste cunoștințe despre cultura indiană .

Constrânși de ireversibil trecere a timpului dar și de canonul spațiului , am încheiat fascinantul itinerar , condus de domnul Florinel Agafiței , cu speranța că domnia-sa va mai poposi în paginile Revistei Noastre cu alte mărturisiri și discursuri yoghine pedagogice .

În clepsidră s-au scurs cele câteva zeci de minute și revenind pe stradă , albiți de fantasmaticii pufi , păream mai înțelepți , chiar începeam să înțelegem acea stare inefabilă yoghină , gândindu-ne că viața noastră nu e decât o clipă în care ne amăgim că am aflat totul .

Nu cred că adevărații intelectuali reprezintă „ o calamitate publică ” , ci mai bine spus , o oază de spiritualitate și de cunoaștere profundă a sinelui . ”

POMPILIA BĂRBOSU

Noutăți editoriale

*M*anualele alternative reprezintă un element constructiv al reformei începute în învățământul românesc. Semnalăm prezența între autorii de manuale și culegeri a distinșilor noștri colegi Dan Popoiu și Mircea Dinutz.

Manualul de matematică, apărut în Editura Teora, poartă semnătura profesorului Dan Popoiu, într-un colectiv coordonat de profesorul Corneliu Sava.

Maniera didactică se caracterizează prin împletirea adecvată a diferitelor metode și procedee didactice (crearea de situații problematice care să favorizeze (re)descoperirea sau motivarea tratării unor teme, demonstrația, explicația, exemplificarea ș.a.) cât și a formelor de comunicare culturală (iconografică, simbolică și limbajul natural).

Au fost promovate exerciții și probleme rezolvate care să fie reprezentative pentru tema tratată și, pe de altă parte, să furnizeze elevilor modele de redactare.

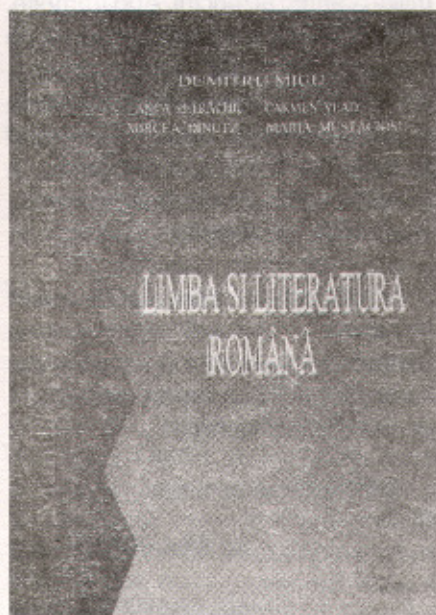
Autorii anexează și o lucrare auxiliară intitulată "Matematică –

probe de evaluare", urmându-se în primul rând crearea unui instrument la îndemâna elevului prin care să-și poată aprecia valoarea pregătirii sale în raport cu o temă, capitol sau cu ansamblul pregătirii matematico-gimnazial, în perspectiva susținerii examenului de capacitate.

Profesorul Mircea Dinutz a contribuit la realizarea Manualului de Limbă și Literatură română pentru clasa a XI – a, semnând capitolele Poezia pașoptistă, Romanticii, Modernismul.

Varianta de manual propusă de către un colectiv coordonat de profesor universitar doctor Dumitru Micu, Universitatea București, include secțiunile: POEZIA, DRAMATURGIA, EPOCI ȘI IDELOGII LITERARE, LIMBĂ ȘI COMUNICARE, cu intenția generoasă de a forma gustul literar, o sensibilitate cultivată și un sentiment adânc al valorii estetice.

Autorii au dorit să ofere elevilor și profesorilor – la acest nivel de studiu – un instrument de lucru util și agreabil.

Cu bine, omule!

Nu știu dacă să-ți spun "Bine ai venit" sau "Ce cauți aici?". Mai degrabă amândouă. Bine ai venit necunoscutule, mi-era dor de tine. Nu te-am chemat. Nu-mi face rău.

Rămâi puțin, spune-mi cum e în lume. Eu sunt așa singură aici, că uneori când mă gândesc mă sperii, mi se pare că strigă cineva în urma mea, că mă îngână. Spune-mi o poveste cu oameni până adorm, apoi poți pleca acasă dacă vrei, deși ai putea să-mi îți de urât o vreme.

Sau mai bine pleacă! Ceea ce aduci tu din lumea oamenilor nu poate să fi bine, parcă miroși a sânge, a femeie, a lăcomie, a sărăcie, a sfârșit... Ai venit să mă omori? Sau

vrei să mă chinui mai întâi? Am să asmut luna pe nopțile tale dacă nu-mi dai pace. Ce vrei de la mine? Singurătate? Voi, oamenii, sunteți mai singuri ca mine. Liniște? Deja m-ai tulburat prea mult. Iubire? Iubirea ați născocit-o tot voi, ca și pe prooroci și pe mântuitori, ca apoi să batjocoriți și să ucideți. Odihna? Faptele voastre nu vor putea închide ochii nicidecum.

Ce poate să vrea un om de la mine, când oamenii pretind că au totul? Să te duci de unde ai venit! Să nu mai spui nimănui de locul acesta! „Aici” nu există.

Ce rău îmi pare totuși că nu mă vezi, și nu mă înțelegi. Poate ai putea măcar să te cerți cu mine, să faci

pledoarie în favoarea rasei tale. Dar se vede că nu tu ești alesul. Aș fi vrut să te fac să înțelegi totul. Dar se vede că nu poți, că nu ai dreptul. Și parcă aș vrea să te sperii, să te fac să pleci, să nu te mai văd niciodată pe aici.

M-ai deranjat deja prea mult, m-ai făcut să mă gândesc la lucruri mărunte, să gândesc la fel ca voi. N-o să-ți mai spun nimic.

Voi pune umbrele să te scoată de aici, să-ți rățăcească drumul spre ai tăi.

Cu bine omule, străinule!

CRISTINA SASU

Clasa a XI-a E

Adolescența

Când zeii m-au întrebat dacă vreau să mă nasc în lumea aceasta le-am răspuns că nu, dar totuși ei m-au aruncat în cazanul de pucioasă și smoală albă. Am crezut la început că e o pedeapsă divină, o agnostică și impusă spre purificare, dar am realizat pe parcurs că totul este un joc murdar rezumat la ideea de stăpân și servanț. Am fost lepădat din rai ca un gunoi de ceară și lut menit să apară doar pentru a dispărea. Filosofia e una pe cât de simplistă pe atât de dureroasă: te naști pentru a muri, dar nu mori pentru a renaște. DE CE? Din ce motive e totul atât de gol și fără semnificații, dar mai ales de ce numai eu sunt conștient de asta? Nu puteam oare fi și eu „miștit” și extaziat de realitatea asta apatică și ucigătoare. Dar totuși m-am refuzat unei morți lente doar pentru a trăi o clipă de glorie trecătoare, dar mulțumitoare. Și totuși... unde este, de ce nu apare, de ce totul mă dezamăgește? Sunt oare eu cel bolnav, cel care nu înțelege sau nu vrea să înțeleagă? Ei și ce?!?!... care este problema de fapt? Oh... sancta simplicitas!!!

Golul de ființă mă înconjoară și mă înghite...măine nu voi mai fi același...vreau să dorm și să uit de totul în speranța că măine nu voi mai

fi conștient... vreau ca ochiul meu să nu mai fie decât privire, vreau ca auzul să nu mai fie decât sunet monoton, vreau să nu mai văd lumina și să nu mai aud cântecul. Și totuși nu pot!

Mă frământ îndelung și relicve atavice gem în mine cerându-și intrarea în lume. Vor satisfacție, vor durere, vor lacrimi, vor tăcere. Dar unde este iubirea? Unde s-a pierdut, de ce nu mai apare? În ce ungher de suflet a poposit iremediabil și fără putință de a se mai întoarce? Parcă totul se prăbușește în jurul meu... nu mai sunt repere, nu mai sunt dorințe, nu mai sunt sentimente, nu mai sunt eu. Oh, câtă dreptate avea Eminescu când spunea : „Trecutul când n-am fost, viitorul când n-oi mai fi, nu există ele fiindcă eu nu exist. Sufletul lumii este eu. Fără eu nu există timp, nu există spațiu, nu există Dumnezeu. Fără ochi nu e lumină, fără auz nu e cântec; ochiul e lumina, auzul e cântecul”. Dar unde sunt eu, și mai ales unde e lumea cu ai ei suflet pur?

Primesc aceleași răspunsuri de fiecare dată : tăcere... tăcere... tăcere! Incerc sa patrund in templul de marmura alba, incerc sa ating infinitul, dar cerul albastru nu imi permite indemnandu-ma la tacere. Lumea

toată mă învață că infinitul e finit, că sacrul e profan, că obiectivul e subiectiv, că eu este noi. Dar eu nu vreau sa fiu voi! Nu am vrut din clipa in care am realizat că nu sunteți perfecti, că nu aveți o inteligență sublimă și nu cuprindeți totul în vizionarismul vostru îngust. Vă resping... nu vă vreau!

Și iar tăcere... tăcere, sunet familiar, cântec al fericirii. Aud trâmbițe, picături de ploaie prelingându-se pe marginile infinitului, păsări ciripind, foșnete de frunze, valuri izbindu-se de diguri, fulgere și tunete spărgând tăcerea ireală. Aud aproape totul... în afara de voci... în afara de oameni... în afara de sentimente.

Sunt obosit... sunt atât de obosit de mine... de voi... de lumea perisabilă. Incerc să mă liniștesc, dar mi-am pierdut si doza de narcotice... unde ești morfina mea?

Mă îndrept ușor spre moarte...

ALEXANDRU VLAD

cls. a X-a H

Colegiul National Unirea

Pionierul Cosmosului

“Deoarece acesta este țelul: să-i cucerești vieții fiecare loc pe care se poate exista și prospera, să însuflețești fiecare lume neînsuflețită și să-i dai sens fiecărei însuflețiri”

Hermann Oberth - "Oameni in spațiu" - 1954

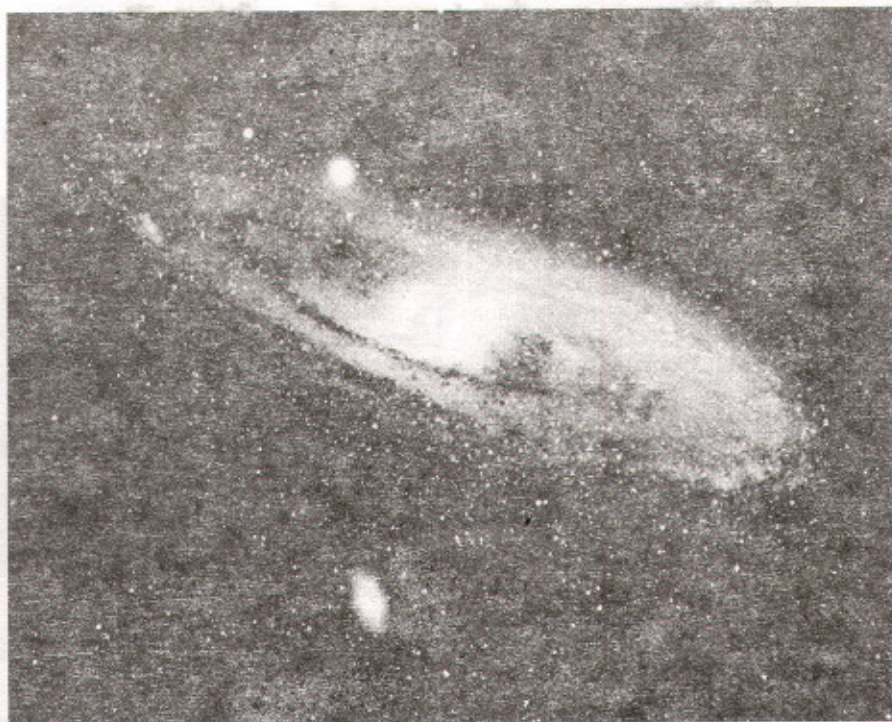
Pionierul Cosmosului Hermann Julius Oberth, născut în 1894 la Sibiu, decedat în 1989 la Nürnberg, și-a petrecut o mare parte a tinereții în Sighișoara, înainte de a pleca la studii la München și Göttingen. El a fost cel mai important cercetător al astronauticii și tehnicii de rachete. Cu lucrarea sa timpurie "Racheta spre spațiile planetare" (1923) și "Căile spre astronautică" (1929), a creat baza științifică a unei noi tehnologii care a făcut posibil zborul spre alte planete și în care a descris aproape toate conceptele astronauticii care au devenit realitate în zilele noastre: de la primele rachete și sateliți până la aterizarea pe Lună, de la sonde interplanetare și nave spațiale refolosibile până la stațiuni spațiale cu echipaj internațional. Stimulat de lectura lui Jules Verne, Hermann Oberth a început să lucreze la planurile unei rachete deja în timpul când era elev la liceul din Sighișoara.

Experiențele efectuate pe sine însuși i-au confirmat deja în 1916 presupunerile că omul poate face fața greutăților unui zbor în spațiul cosmic. În toamna anului 1929 a funcționat primul său motor de rachetă cu combustibil lichid, așa numita "duza conică". La lucrările experimentale a fost ajutat de studenți ai Universității Tehnice din Berlin. Unul dintre ei a fost Werner von Braun care mai târziu a devenit director tehnic al primului

Centru de experimentare în tehnica rachetelor în Berlin-Kummersdorf și mai târziu în Peenemünde.

În anii '40 și '50 au urmat alte publicații ale lui Hermann Oberth care i-au adus recunoașterea sa internațională ca "Părinte al astronauticii". Din

recunoscut dimensiunile economice ale tehnicii astronautice ca și funcția acesteia de a stabili relații între popoare. Domeniile în care el a propus pentru prima oară aplicarea acesteia se întind de la sateliții pentru informații și meteorologie, cercetarea geologiei și

1955 până în 1959 a lucrat în Hunstville/USA unde elevul său model, Werner von Braun, a devenit conducătorul programului american pentru cercetarea rachetelor. Ca nici un alt cercetător astronomic, Oberth a

geografie altor planete din cosmos, până la înființarea de baze industriale pe stațiuni spațiale atât în imediata apropiere a planetei Pământ cât și pe Lună ca și folosirea energiei solare extraterestre cu ajutorul unei uriașe oglinzi cosmice.

Matematica

Tocmai de un truc din această ultimă categorie mă voi ocupa în textul care urmează. Comparat cu alte jocuri el nu ar fi din cale afară de atrăgător. Socotesc însă că include o problemă subtilă, din cele care te frământă fertil și după căderea cortinei, la sfârșitul jocului.

Un „magician” dispune (după o regulă, de el știută) de 100 de cartonașe,

numerotate de la 1 la 100, în trei cutii distincte, colorate diferit etc. Să la notăm pentru comoditate A,B,C. Un „spectator” este invitat să tragă câte un cartonaș, din două cutii diferite (operație secretă!) și să comunice suma numerelor de pe cele două cartonașe extrase. Surpriza este că scamatorul ghicește pe loc cele două cutii din care spectatorul a extras cartonașele.

Desigur, secretul reușitei constă în repartizarea inițială a cartonașelor în cele 3 cutii: Care ar putea fi regula?

Un prim răspuns e ușor de dat: într-o cutie se pun numerele 3, 6, 9,.....,99, în alta, numerele 1, 4, 7,

100 și în ultima, cele rămase: 2, 5, 8,.....,98. Se constată ușor că toate numerele din aceeași cutie au o proprietate comună: împărțite la 3 dau același rest, anume 0, 1, 2, în repartiția prezentată mai sus. Deci extrăgând două cartoane și calculând suma, spectatorul obține un număr care, împărțit el însuși la 3 dă un rest semnificativ: 1 pentru cutia întâi și a doua, 2 pentru prima și a treia, 0 pentru a doua și a treia. Cunoscând repartiția aceasta a cartonașelor magicianul dă răspunsul corect fără a clipi!

Superlative chimice

Cel mai nou și mai greu element

În ianuarie 1999, cercetătorii de la Laboratorul Național Lawrence Livermore, California, SUA, și de la Institutul pentru Cercetări Nucleare Dubna, Rusia, au anunțat crearea celui mai nou și mai greu element chimic din lume, elementul 114. Acesta conține 114 protoni, pare a fi mult mai stabil decât oricare alt atom supergreu și a rezultat prin bombardarea cu un izotop de calciu a unui izotop de plutoniu îmbogățit cu neutroni.

Cea mai puternică soluție acidă

Soluțiile acizilor și bazelor tari tind către valorile de 0 și, respectiv, 14 ale pH-ului, dar această scară este inadecvată pentru a descrie „superacizii” - dintre care cel mai tare este o soluție cu concentrație 80% de pentafluorură de antimoniu în acid fluorhidric (acidul fluoro-antimoniu HF:SbF₅). Aciditatea funcțiunii -OH a acestei soluții nu a fost măsurată, dar chiar și o soluție mai slabă - de concentrație 50% - este de 1018 ori mai puternică decât acidul sulfuric concentrat.

Cel mai otrăvitor compus chimic artificial

Compusul 2,3,7,8 tetraclorodibenzo p-dioxină, sau TCDD este cel mai otrăvitor dintre cele 75 de dioxine cunoscute - de 150 000 de ori mai puternic decât cianura.

Cel mai puternic gaz toxic

Etil S-2-diizopropilaminoetilmetil fosfonotiolatul, cunoscut sub numele VX, produs pentru prima oară în 1952 la Laboratorul Experimental pentru Apărare Chimică, din Porton Down, Wilts, Marea Britanie, este de 300 de ori mai puternic decât fosgenul(COCl₂)folosit în primul război mondial. Doza letală de VX este de 10 mg/m³, în aer, sau 0,3 mg administrat oral.

Cea mai absorbantă substanță

Serviciul de Cercetare al Departamentului Agriculturii din SUA a anunțat pe 18 august 1974 că „H-span”-ul sau Super Sluper, compus din 50% derivat de amidon, 25% acrilamidă și 25% acid acrilic, poate, dacă este tartat cu fier, să înmagazineze de 1300 de ori greutatea sa în apă. Proprietatea sa de a menține o temperatură constantă

timp îndelungat îl face ideal pentru pungile cu gheață re folosibile.

Substanța cea mai magnetică

Boratul neodimic de fier Nd₂Fe₁₄B are un produs energetic maxim(definit ca fiind cantitatea maximă de energie pe careun magnet o poate degaja când acționează într-un anumit punct de acțiune) ce ajunge până la 280 KJ/m³.

Cea mai amară substanță

Substanțele cu gustul cel mai amar au la bază cationul de denatonium și sunt produse comerciale sub formă de benzoiați și zaharide. Nivelul la care gustul le detectează este scăzut până la 1:500 milioane părți, iar diluția de 1:100 milioane părți lasă un gust persistent.

Cele mai dulci substanțe

Talinul - obținut din arilii (apendicele anumitor substanțe) plantei katemfe, este de 6150 de ori mai dulce decât zaharoza. Planta se găsește în anumite regiuni din Africa de Vest.

Cel mai dens element

Cea mai densă substanță de pe Pământ este metalul osmiu (Os - elementul 76), având 22,8 g/cm³.(S-a calculat că aparițiile singulare din centrul găurilor negre au o densitate infinită)

Solidul cel mai puțin dens

Substanțele solide cu cea mai mică densitate sunt aerogelurile de siliciu, în care mici sfere de silicon, unite între ele, sunt cuplate cu atomi de oxigen sub forma unor benzi separate prin punți de aer. Cel mai ușor dintre aceste aerogeluri, cu o densitate de numai 0,005 g/cm³, a fost produs de Laboratorul Național Lawrence Livermore, California, SUA.El va fi folosit mai ales în spațiu, pentru a aduna micrometeoriti sau resturi din cozile cometelor.

Cea mai înaltă temperatură

Cea mai înaltă temperatură creată de om este de 510 milioane °C - de 30 de ori mai fierbinte decât centrul soarelui - pe 27 mai 1994, în reactorul de testare pentru fuziune Tokamak de la Laboratorul

de Fizică a Plasmei de la Princeton, New Jersey, SUA, folosind amestecul plasmatic deuterium-tritium.

Cea mai înaltă temperatură superconductoare

În aprilie 1993, în Laboratorium fur Festkorperphysik, Zurich, Elveția, s-a reușit generarea superconductivității în masă cu o temperatură de tranziție maximă de -140,7 °C, într-un amestec de oxizi de mercur, bariu, calciu și cupru, HgBa₂Ca₂₃Cu₃O₇ + x și Hg Ba₂CaCu₂O₆ + x.

Cea mai fierbinte flacără

Cea mai fierbinte flacără este produsă de subnitritul de carbon(C₄N₂) care, la presiunea de o atmosferă, poate genera o flacără de 4988 °C.

Cea mai scăzută temperatură

Temperatura de zero absolut - zero K pe scara Kelvin - corespunde celei de -273,15 °C, punctul în care agitația termică atomică și moleculară încetează. Cea mai scăzută temperatură găsită este de 280 picoKelvin (a 280-a trilionime dintr-un grad), atinsă într-un dispozitiv de demagnetizare nucleară de la Laboratorul de Temperaturi Joase al Universității Tehnologice din Helsinki, Finlanda. A fost anunțată în februarie 1993.

Cea mai „plimbăreță” proteină

Biochimistii de la Facultatea de medicină Harvard, Boston, SUA, au făcut o descoperire majoră despre comportamentul proteinelor, în anul 1990. Se credea înainte că lanțurile de proteine, făcute din aminoacizi, pot fi scindate și reunite doar de alte proteine numite enzime. Echipa de la Harvard a ținut sub observație un tip de proteină minusculă, cunoscută sub numele de iteină, care s-a separat dintr-un lanț proteic mai lung și apoi s-a alipit la cele două capete desprinse ale lanțului. Se speră ca proprietățile unice ale iteinelor vor fi de ajutor în lupta împotriva unor boli, cum ar fi TBC-ul și lepra.

Cea mai mică cantitate de substanță

În 1997, obținerea seaborgium-ului (Sg - elementul 106) a fost realizată prin producerea a doar 7 atomi. Acest element și-a primit numele în onoarea dr. Glenn Seaborg, regretatul fizician laureat al premiului Nobel, care a descoperit plutoniul.

ANDREEA SAVA
clasa a XI-a C

COLECTIVUL DE REDACȚIE:

Mirela Rebeaga – a IX-a D Aura Mocanu – a X-a D
Alexandru Chitic – a X-a C Corina Ilie – a X-a A
Adrian Nestor – a X-a C Alina Trif – a X-a H
Bogdan Pavelescu – a X-a C Oana Mihalache – a X-a F
Bianca Matei – a X-a C Oana Dogaru – a X-a C

PROFESORI COORDONATORI:

Janet Voineag ***Pompilia Bărbosu***
Elena Soare ***Maria Zgăbârdici***

Mulțumim, în mod deosebit, domnilor director prof. Simion Ene și prof. Dan Popoiu, care au sprijinit colectivul de redacție pentru realizarea acestui număr al REVISTEI NOASTRE.

Tipărită la Tipografia "Milcovul Press"
Tehnoredactor: Silviu Stanciu

Colegiul
Național
"UNIREA"
a găzduit
Olimpiada
Națională de
Istorie 2001
În imagine,
profesorii care
au evaluat
prestația
olimpicilor

Colegiul
Național
"UNIREA"
a găzduit
Olimpiada
Națională de
Istorie 2001
În imagine,
profesorii care
au evaluat
prestația
olimpicilor

